SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Dirección y Administración: GRAL. CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 - Bs. Aires.

Periódico de la Colectividad Yugoeslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

AÑO (Leto) XI. BUENOS AIRES, 12 DE OCTUBRE (OKTOBRA) DE 1940 Núm. (Štev.) 182

NAROČNINA: Za Ameriko in za celo leto $ arg. 6.—; za pol leta 3.50. Za druge dežele 2,50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

Pismo iz Ljubljane

Ljubljana, 17. septembra. 1940.

Vsled izredno hudih razmer v vsem svetu stoje vse države pred resnim problemom, na kakšen način bodo uredile prehrano svojega prebivalstva z nastopajočo zimo. V težkem položaju se bodo predvsem znašli otroci siromašnih in nepreskrbljenih družin. Da se skrb za prehrano siromašnih otrok ne bi prepustila slučaju in zasebni pobudi, je prosvetni minister podpisal odlok, s katerim naroča vsem šolskim oblastem, da morajo pri vsaki šoli, v vsakem večjem naselju organizirati šolsko kuhinjo, kjer pa ta že obstoja, jo morajo razširiti, da more sprejeti čim več otrok. Materijalna sredstva za ustanovitev oz. razširitev teh kuhinj se bodo zbrala od državnih ustanov, občinskih sredstev, šolske poliklinike, ženskih društev, humanih, nacijonalnih in patriotskih organizacij, od premožnejših staršev, preskrbljenih otrok in od posebnih prireditev, ki se bodo prirejale v korist tem kuhinjam.

Na področju notranje politike, kjer še vedno stoji v ospredju zelo pereče vprašanje oskrbe ljudstva z najnujnejšo prehrano, so bila v preteklem tednu obsežna posvetovanja ministrov v Belgradu. Časopisi so v teh posvetih poročali, da so bili sprejeti zelo odločni sklepi, ki bodo mesnim in podeželskim občinam dali daljnosežne pravice glede živežne oskrbe. Ljudstvo teh ukrepov nestrpno pričakuje. Medtem pa, ko javnost čaka na zakonske ukrepe splošnega, za vso državo veljavnega značaja, ki bodo vprašanje cen najnojnejših živilskih predmetov rešili na skupni, celotni podlagi, si posamežna samoupravna področja pač pomagajo, kakor si morejo. Na prvem mestu je treba omeniti veliko posojilo, ki ga je najela naša slovenska banovina, da bo z njegovo pomočjo sama nakupila pšenice v toliki množini, da bo zadostovalo za naše potrebe. Žito se že kupuje in bo počasi prihajalo k nam. Banovina ga bo oddajala, kot je bilo javljeno, s pomočjo združenih organizacij. Skrajno odločne in učinkovite ukrepe so poleg nakupovanja pšenice v lastni banovinski režiji stopili na prste vsem špekulantom, tako, da moremo te ukrepe postaviti za zgled oblastem. Na Hrvatskem pridejo špekulanti z živežem v prisiljena bivališča v najbolj revnih krajih banovine. Po mestih pa so vsi hišni lastniki pod visoko denarno kaznijo prisiljeni, da prijavijo oblastem vse v hiši se nahajajoče živežne zaloge, kajti razni petični sloji so si pravočasno po svojih shrambah nagomilili živeža za več let naprej in je to porazno vplivalo na cene. Tudi po drugih banovinah slišimo o naporih, da se ljudstvo oskrbi s potrebnim živežem, toda, rečeno, to vprašanje je tako pereče, da zahteva enotne, celotne rešitve za vse državno področje.

V soboto 14. sept. ob 15.30 je prišel v prostore kabineta bana v Ljubljani predsednik vlade g. Dragiša Cvetkovič. Poleg bana g. dr. M. Natlačena so g. predsednika pričakovali in pozdravili minister dr. Miha Krek, senatorja dr. Franc Kulovec in Alojzij Mihelčič, pomočnik bana dr. Stanko Majcen in predsednik Banovinske hranilnice Ivan Avsenek.

Takoj po prihodu predsednika se je začela dveurna konferenca in posvetovanje o vseh hudih perečih gospodarskih in socialnih vprašanjih, posebno o prehrani prebivalstva Slovenije in pa o odredbah, ki so mogoče in potrebne, da se ustavi dviganje cen. Glede prehrane je konferenca soglasno ugotovila, da so odredbe, ki so izdane doslej, dale sorazmerno dobre uspehe in da so za bodoče mesece zagotovljene potrebne količine hrane. V borbi proti neupravičenemu dviganju cen in nakopičevanju živil za špekulacijo bodo oblasti napravile najobsežnejše odredbe na osnovi navodil, ki jih je dal g. predsednik vlade. Oblast bo z vsemi sredstvi preprečila, da bi veliki kapitali kakor koli sedanje hude razmere izrabljali v sebične namene na škodo širokih plasti ljudstva.

Na konferenci na banovini v Ljubljani je g. predsednik vlade posebno poudarjal, da mora banska oblast z vso strogostjo nastopiti proti špekulantom in onim trgovcem, ki zbirajo velike zaloge,, pa jih nočejo oddati kupovalcem. Oblast se naj ne straši, da uporabi, če treba tudi internacije in zakon o zaščiti države. Navajal je primer, ko so zalotili trgovca, ki je imel v zalogi 12 vagonov masti in je ni hotel prodati. Bil je interniran, blago pa zaplenjeno.

Na konferenci se je tudi obravnavalo vprašanje o kreditiranju banovine za nabavo nujnih življenskih potrebščin Slovenije. G. ban je zastopal stališče, da je potrebno pooblastilo za najetje kredita do 100 milijonov din. Ta kredit bi služil kot obratni kapital za nakup žita. G. predsednik je naročil, naj banovina zaprosi za to pooblastilo in ga bo takoj dobila. Na razpolago bo tudi potreben kredit.

Na strankarsko političnem polju ni bilo izrednih dogodkov. Svoj občni zbor je imela samostojna demokratska stranka, ki je razvila program, da morajo vsi tvorno misleči državljani biti složni, ter je odstranila iz svojih vrst simpatizerje s sovjetsko propagando. Prvaki JNS, Pera Živkovič, Jovo Banjanin in Bogoljub Jeftič pa so sklenili napraviti krožni pohod po Bosni. V kakšne namene, nikdo ne razume. Srbski listi so od svoje strani najavili gibanje, da naj se vsi Srbi v državi zberejo pod geslom: Srbi na ukup, in da naj pod tem geslom ustanovijo posebno "srbsko stranko", ki bi v državi varovala tekovine, ki so jih Srbi ustvarili. — V Beogradu in Zagrebu so bile — kakor so objavila uradna poročila — pod zunanjo pretvezo draginjskih gibanj demonstracije, ki so jih priredili komunisti. Med demonstranti so manjkali zastopniki delovnega ljudstva, ki bi edino imelo pravico javno izraziti svojo zaskrbljenost glede živežne oskrbe, pač pa je bila večina demonstrantov oblečena v lepe plašče- in so prihajali razni vzkliki iz sitih obrazov. Vlada je sprejela ukrepe, ki so z ozirom na zunanjepolitični položaj potrebni.

Nemške čete v Romuniji

HITLER IN MUSSOLINI STA SE SESTALA NA BRENNERJU — IZGLEDA, DA SE BO VOJNA PROTI VELIKI BRITANIJI PRENESLA NA BLIŽNJI VZHOD IN SICER POD VODSTVOM NEMŠKIH GENERALOV — ZRAČNA VOJNA MED NEMČIJO IN ANGLIJO SE MEDTEM NADALJUJE

Važna so morala biti vprašanja, ki sta jih imeli rešiti Nemčija in Italija, da sta se morala vprav najvišja predstavnika obeh totalitarnih režimov, Hitler in Mussolini, osebno razgovarjati o njih in jih torej ni bilo mogoče rešiti po običajni diplomatski poti, niti z Ribbentropovim obiskom v Rimu in Cianovim obiskom v Berlinu. Kakor je pri totalitarnih režimih navada, je bilo posvetovanje med obema državnikoma tako tajno, da ni niti najmanjša vest o predmetu razgovorov prodrla v javnost. In v tem položaju so seveda časopisni poročevalci spet bili primorani omejiti se na ugibanja. Nekatera izmed teh ugibanj so zanimiva in več ali manj verjetna ter se oslanjajo na dve znani dejstvi: da je napad preko Rokavskega preliva na Anglijo združen s tolikimi težkočami, da ga najbrž Nemci sploh poskusili ne bodo, in da je Italija naletela s svojo ofenzivo v Egiptu na težkoče, s katerimi menda ni računala. Iz teh dveh dejstev so časnikarji, najbrž upravičeno, sklepali, da sta Hitler in Mussolini razpravljala o tem, kako bi Veliki Britaniji prišla do živega. Ker na zapadu to ni mogoče, sta se odločila za Bližnji Vzhod. Za ofenzivo v Egiptu je bil Hitler pripravljen poslati skozi Italijo nemške čete, vendar pa bi Italija morala s svojo mornarico zagotoviti siguren prevoz teh čet skozi Sredozemsko morje. Tu je pa prišlo — po ugibanjih novinarjev — do nesoglasij, ker Italija ni pripravljena riskirati svojo mornarico v odprtem boju z angleško sredozemsko floto, Hitler pa tudi ne more tvegati, da mu angleške vojne ladje potope transportne ladje, ki bi nezavarovane vozile nemške čete s Sicilije v Libijo. Ker je bila torej tudi tu voda na poti, kakor je v Rokavskem prelivu, sta se Hitler in Mussolini odločila (ponavljamo: tako ugibajo novinarji), za drug načrt. Nemške čete naj bi skozi Madžarsko, Romunsko in Turčijo prišle na Bližnji Vzhod, navdušile morebiti tudi Arabce v Iraku, Siriji in Palestini ter v Hedžasu za boj proti Angležem in navalile potem na Egipt od vzhoda, dočim napadajo Italijani z zapada in sicer, kakor zatrjujejo poročila, pod vodstvom nemškega generala von Keitela, kateri je izpodrinil italijanskega maršala Grazianija.

so zatrjevali, da so šle skozi jugoslovansko ozemlje. Končno se je izkazalo, da so se rajhovske čete pripeljale na romunsko zemljo v vlakih, ki so šli skozi Ogrsko in da jih je nekaj ostalo tudi na Ogrskem. V Berlinu so najprej izjavljali, da o tem nič ne vedo, pozneje pa so začeli tako v nemških kakor v romunskih in madžarskih krogih razlagati, da je Hitler poslal toliko vojaštva proti jugu samo za to, da se bosta romunska in madžarska vojska po nemškem zgledu modernizirali in popolnoma preuredili za sedanji način vojskovanja.

Kako in kaj je bilo, je postranska stvar. Dejstvo je, da so Nemci raztegnili svoj "življenjski prostor" tudi na Madžarsko in Romunsko, ki bosta odslej najbrž samo toliko neodvisni, kakor je Slovaška ali Danska. Nemška vojska je, brez da se je sprožil en sam strel, prišla do Črnega morja in ima pred nosom Dardanele, čez katere vodi pot skozi Turčijo v arabski svet, kjer ima Velika Britanija tako važne interese, da je takoj po izbruhu vojne smatrala za potrebno zbrati v Siriji, pod vodstvom maršala Weyganda, močno angleško-francosko armado, ki naj bi tam varovala angleške — in tedaj še zavezniške — koristi. Nad vse važen je namreč za Anglijo Irak (Mezopotamija) v porečju Evfrata in Tigrisa, ker se tam nahajajo veliki petrolejski vrelci okoli Mossula, kateri oskrbujejo Anglijo z nafto, ki prihaja po ceveh do palestinskega pristanišča Haife. Zlasti vsa angleška vojna sila na Bližnjem Vzhodu — vojna mornarica v Sredozemskem morju, letalstvo in vojska v Egiptu, katera ima braniti Sueški prekop — je odvisna od mossulskega petroleja.

Če bi se Nemcem posrečilo prepričati Turke, naj se ne upirajo prehodu nemških čet, bi nemška armada v arabskem svetu gotovo ne naletela na težave, marveč je celo verjetno, da bi tam našla pomoč. V Siriji je sicer francoska vojska, ki je pa ostala zvesta Petainovi vladi in se zato ne bo vojskovala proti Nemcem. Domače prebivalstvo smatra tako Angleže kakor Francoze za tlačitelje in bi prihod nemške vojske najbrž pozdravilo z navdušenjem.

Nerazpoloženje napram Angležem je prav živahno tudi v Iraku samem in še bolj v Palestini, kjer ne morejo Angležem odpustiti njihovo židom prijazno politiko, ki se je izvajala na škodo domačega arabskega prebivalstva. Nemška in italijanska propaganda je v zadnjem času razširila med Arabce vest, da so v Londonu spet obljubili židom kraljestvo v Palestini. Lahko si predstavljamo, kako to vpliva na domačine, ki so se že celo vrsto let skušali z orožjem v roki braniti pred navalom židovskih priseljencev. Kar se tiče Hedžasa, kjer kraljuje Ibn-Saud, ki je doslej spretno nihal med Italijo in Veliko Britanijo, je tudi verjetno, da bi se obrnil na ono stran, ki bi mu pred nosom pokazala večjo moč in večje uspehe ter mu več obljubila.

Če bi se pa Nemcem ne posrečilo prepričati Turke da dovole prehod nemških čet, utegne priti do oboroženega spopada, v katerem bi gotovo morala sodelovati vsaj Romunska, najnovejši nemški protektorat.

Ob sedanjem pohodu nemške vojske do Črnega morja se ljudje spet vprašujejo, kaj bo storila Rusija, za katero utegne postati nemški sosed nad vse nevaren. Na ta vprašanja v Moskvi ne odgovarjajo. Najbrž imajo svoje načrte in svoje račune, najbrž pa tudi notranje težave, ki jim narekujejo takšno politiko, kakor jo sedaj vodijo, čeprav izgleda, da ne more biti v skladu z ruskimi interesi.

Obletnica smrti kralja Aleksandra I. Zedinitelja

S tužnim srcem se je te dni ves pošten jugoslovanski narod zopet spominjal žalostne obletnice, tragične smrti kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ko je 9. oktobra pred šestimi leti v Marseju, padel kot žrtev zločina, ki je bil sad sovražnikov

našega naroda in naše domovine Jugoslavije.

Zgrozil se je tedaj ves pošten svet nad tem podlim zločinom, radi katerega je končal svoje življenje modri vladar, od katerega je Jugoslavija še mnogo pričakovala. Padel je velik državnik, nosilec miru, svobode in pravice, zadet od krogel najetega morilca, ki so ga najeli zato, da bi raztrgali našo domovino. Njih nakana se jim ni posrečila. Narod je spoznal njih grde naklepe in se je še bolj tesno strnil. In upajmo, da bo složen in edin ostal tudi v sedanjem nemirnem času.

Ostuden je bil ta zločin, saj se je zgodil v času, ko je šel blagopokojni Kralj na Francosko z namenom zagotoviti mir, ki bi bil v interesu držav in posebej še Jugoslavije.

Ob tej priliki, ko se je jugoslovanski narod spominjal te tragične obletnice, spominjali smo se je tudi mi primorski izseljenci v Južni Ameriki skupno z brati iz svobodne domovine. Večna mu slava!

Nov protektorat

Ugibanja, ki smo jih pravkar obrazložili, se zde še najbolj verjetna in po dogodkih zadnjih dni bi celo izgledalo, da se je ta pretvezni načrt že začel izvajati.

V ponedeljek so se začele širiti vesti, da je moderno opremljena divizija nemške vojske prišla na Romunsko. Ker Romunska ne meji z Nemčijo, so se ljudje vpraševali, po kakšni poti so Nemci prišli tja. Spet so krožile govorice z vsemi mogočimi kombinacijami. Eni so trdili, da so Nemci takoj po zadnjem dunajskem sestanku "skrili" nekoliko divizij v Sedmograški, drugi so menili, da so nemške čete prišle na Romunsko skozi Madžarsko, tretji pa

Argentinske Vesti

"DIA DE LA RAZA"

Danes 12. oktobra praznujejo po vsej Ameriki dan njenega odkritja. 12. oktobra leta 1492. je Krištof Kolumb odkril Novi Svet — Ameriko! Ta dan se praznuje v Argentini kot narodni praznik pod imenom "Día de la Raza".

ODREDBA NOTRANJEGA MINISTRA RADI JAVNIH ZBOROVANJ

Načelnik mestne policije, kakor tudi vsi guvernerji provinc so prejeli te dni navodila glede javnih zbirališč, oziroma shodov.

V glavnem je v teh navodilih rečeno, da se ne smejo vršiti nikaki javni sestanki, manifestacije ali zborovanja brez posebnega dovoljenja oblasti.

Do tega zaključka je prišlo ministrstvo radi tega, ker so se zadnje čase vršili shodi tudi struj, ki niso v skladu z argentinsko ustavo ter je večkrat prišlo tudi do izgredov.

DRŽAVA BO RAZDELILA KORUZO MED UBOŽNE PREBIVALCE

Kakor smo že parkrat poročali, je tukajšnja vlada nakupila velikanske množine koruze. S tem odkupom je rešila mnoge kmetovalce skrbi in tudi mogočega izkoriščanja špekulantov.

Ker pa vlada ni mogla najti pravega izhoda, kako uporabiti toliko koruze, je končno prišla na dobro in pametno idejo. Razdelila bo namreč brezplačno ubožnejšim ljudem po provincijah 500.000 ton koruze in koruzne moke.

Koruzo, oziroma koruzno moko bodo ljudje prejemali mesečno, po kolikor kilogramov jim bo vlada privolila, ki pa se bo ozirala na prošnjo, ki jo bo prosilec vpostavil.

PREKUPČEVALCI PALOMARSKE ZEMLJE PRIDEJO NA SVOBODO

Pet udeležencev pri kupčiji z zemljo v Palomarju, ki so se javili pred sodnika dr. Jantusa, bodo pod kavcijo puščeni na svobodo. Obenem pa zahteva ta sodnik, da policija prime Baldassareja Torresa in Godoya, ki se skrivata.

GIBANJE PARNIKOV

Iz Evrope razen angleškega parnika "Almeda Star", ki ima dospeti 11. t. m. ni do sedaj še znano, da bi imel dospeti kak prevoznik.

Iz Španije, ki so zadnje čase bili precej pogosti, so sedaj nekako prestali. Gotovo je temu vzrok položaj v Evropi in tudi v Španiji sami, ker nanjo pritiskajo Nemci in Italijani, da se jim bolj tesno pridruži, za kar se pa Španija ne more odločiti.

Španija je namreč vsled prestane državljanske vojne tako oslabljena, da ji je sploh za sedaj nemogoče mešati se v ta bojni metež. Tej državi sploh primanjkuje vsega. Tam niti za drag denar se skoro ne more kupiti potrebnih stvari. Kljub vsemu temu, pa se na pritisk, more to lahko dogoditi.

Sklepati bi se dalo to radi tega, ker je parnik "Ciudad de Sevilla" šele sedaj odplul in niti ni bil njegov odhod javno javljen.

Rojaki in rojakinje! Že zadnjič smo omenili v našem listu, da bomo po možnosti objavljali vesti iz naših krajev. Če hočete torej izvedeti, kako se godi vašim doma, oziroma kakšne so tam razmere in druge vesti, ki vas zanimajo, naročite se na Slovenski list.

Sami vendar to dobro veste, da pisem ni in tudi ni skoro upanja, da bodo prihajala. Ne preostaja tedaj drugega, kakor smo že zgoraj omenili, da se naročite na list, ki vas bo obveščal o novicah z doma.

NEMŠKI MORNARJI ŠE VEDNO POBEGAJO

Že večkrat se je pisalo, da je pobeglo iz tega ali onega kraja nekaj mornarjev nemške vojne ladje "Graf von Spee", ki so bili v raznih taboriščih. Toda, da je pobeglo že tako veliko število teh internirancev, tega bi pa človek skoro ne verjel. In vendar je najbrže res.

Čilenska policija namreč pravi, da jih je že čez 200 prekoračilo čilensko mejo, od katerih so se mnogi vkrcali na japonske parnike.

Če je torej to res, nastane vprašanje, kako je bilo sploh to mogoče. Da se kakemu ujetniku posreči pobegniti, to se je vedno dogajalo in se še dogaja, toda v takem velikem številu, to je pa vendar nekam čudno. In nekateri tukajšnji časopisi to zadevo na račun odgovornih oblasti ostro grajajo.

Kakor omenjajo listi so mornarji dobro obloženi z denarjem in drugimi potrebščinami ter opremljeni s potnim listom.

VIHAR PREPREČIL POLET BRAZILSKIM LETALCEM

Šest brazilskih vojaških letal je prispelo iz Severne Amerike v Chile, da od tam nadaljujejo svoj polet čez Argentino v Brazil.

Po dvodnevnem bivanju v Chileju so letalci v nedeljo odleteli proti Argentini, ter pristanejo v El Palomaru. Hud vihar v gorovju pa jim je polet preprečil. Nekateri so sicer dosegli Mendozo, Coronel Pringles, Villa Mercedes, toda do Palomarja niso mogli. Načelnik eskadre se je celo vrnil nazaj v Chile. V ponedeljek, ko se je vreme nekoliko zboljšalo so piloti s svojimi letali nadaljevali polet ter dospeli, nekateri malo pred poldnem, drugi pa popoldne. Poslednja dva sta priletela v torek dopoldne.

ŠAHOVSKA TEKMA

Dne 12. oktobra 1940, ob 3 uri popoldne, bo priredil Tehnični odbor Sokola Dock Sud-Boca, simultansko tekmo šaha, v društvenih prostorih, ulica 25 de Mayo 1484 na Dock Sudu. Prijavljenih je 15 igralcev. Kot protivnik simultanske tekme bo član Argentinskega Šahovske Federacije, Odsek Dock Sud.

Gledalcem je vstop prost.

NOGOMETNA TEKMA

V nedeljo 6. oktobra 1940, je nogometni odsek Sokola Dock Sud-Boca, nastopil drugič v prijateljski tekmi proti reprezentaciji Češkoslovaškega Sokola iz Ville Dominico. Moštvo Sokola Dock Sud-Boca je odneslo zmago z 1:0. To je že drugi uspeh naših igralcev. Prvo zmago so izvojevali proti reprezentaciji Madžarskega Kluba z Dock Suda z 2:0.

KOLEDAR

Koledar je že v tisku in izide v sredini novembra. Kdor nam še ni poslal svojega prispevka, naj to nemudoma naredi, kajti vse kar nam to dospelo po 20 oktobru, ne bomo mogli vzeti v poštev. Društvi iz Rosaria in Montevidea, ki nam še nista nič poslali, prosimo naj nam vsaj odgovore, da bomo vedeli pri čem smo.

Uredništvo Koledarja.

ŽENITNA PONUDBA

Jugoslovan, star 33 let, postaven, imam stalno službo z mesečno plačo 240 pesov. Želim znanja v svrho ženitve z dekletom v starosti od 23 do 30 let. Naslov: "Ponudba", G. C. Díaz 1657, Buenos Aires.

Zločin v Rio Negru

Rio Negro, dne 3 oktobra 1940. — Zločin v Cinco Saltosu je hudo prizadel našo rojakinjo Milko Čujec, doma iz Škednja pri Trstu, poročeno z Maksom Bruggerjem iz Švice.

Na 2. septembra ponoči je naskočil do sedaj nepoznani zločinec stanovanje Bruggerja, ki se nahaja v čakri, oddaljeni kakih 300 m. od sosednih stanovanj. Zločinec se je nenadoma pojavil pred vrati, ki so bila zaprta, ter začel kričati naj odprejo. Brugger se je pogovarjal v tem času z Milo v kuhinji. Ker pa se ni takoj odprlo vrat, je začel streljati skozi zaprta vrata in prvi strel je zadel Bruggerja v trebuh. Že ranjen se je Brugger privlekel v spalnico, vzel revolver ter oddal strel skozi zaprta vrata in menda tudi napadalca ranil, ker so bili zunaj znaki krvi. Zločinec je oddal v stanovanje skupno 8 strelov. Brugger se je nahajal v težkem stanju vsled težke rane, a Mila se ni mogla ojunačiti, da bi odprla vrata in šla klicat sosede, ker se je pač bala, da je napadalec še vedno zunaj. Šele po nekaj urah, ko je bil napad izvršen, bilo je okrog 2 zjutraj, se je opogumila, da je šla klicat sosede ter iskat zdravniške pomoči.

Drugi dan so odpeljali Bruggerja v bolnišnico v Allen, kjer so zdravniki izvršili operacijo. Krogla mu je bila namreč ostala v trebuhu. Operacija se je sicer posrečila, a nastale so druge komplikacije, tako da je 20 dan po zločinu ranjenec podlegel težki rani.

Obvestilo o njegovi smrti je globoko zadelo vse one, ki so ga poznali, ker je bil jako dober, prijazen in delaven mož. Prav posebno prijazen je bil nam Slovencem čeravno je bil Nemec. Ko je bil tukaj g. Hladnik se je tudi Brugger vdeležil sestanka.

Kako je bil spoštovan je pokazal njegov pogreb. Ob mrtvaškem odru se je zbralo veliko njegovih znancev in Slovencev. Tudi na njegovi zadnji poti ga je spremljalo mnogo ljudstva na avtomobilih, katerih je bilo kakih 30.

Nam Slovencem ostane pok. Brugger v blagem spominu!

Naj mu bo lahka tuja zemlja!

Ostali Mili pa naše globoko sožalje!

Kodelja Tomaž.

*

Čujec Milki, ki je naša zvesta naročnica, ob izgubi zvestega in dobrega moža izrekamo iskreno sožalje!

Blagemu pokojniku pa naj bo lahka argentinska zemlja!

ŠTORKLJA

Štorklja je obiskala te dni našega rojaka Janka Pečenko iz Sela ter prinesla njegovi ženi Mariji krepkega fantiča.

Oba, mati in sinček sta pri najboljšem zdravju.

Srečnim staršem ob tem veselem dogodku čestitamo!

SOBE V NAJEM

V najem se odda na lepem kraju v Villi Devoto eno ali dve zračni sobi, primerni za eno osebo.

Poizve se pri uredništvu lista.

Nogometaši Sokola Dock Sud-Boca

Premestitev pisarne Kr. poslaništva

S 28. avgustom so bili uradi Kr. jugoslovanskega poslaništva premeščeni iz ulice Charcas na Avda. de Mayo 1370/III. sobe št. 7 do 12.

U. T. (Rivadavia) 37 - 4551.

V teh prostorih se torej od 28. avgusta dalje sprejema stranke, kar naj izseljenci vzamejo na znanje.

Uradni sedež poslaništva bo še nadalje v ulici Charcas, samo pisarne in uradi za sprejemanje strank so premeščeni v avenido de Mayo.

IZ UPRAVE

G. kaplan Janez Hladnik nam je izročil naročnino za spodaj navedene naročnike:

		Plač. do
Čuk Metod	$ 6.—	30-9-941
Smerdelj Mihael	„ 3.—	28-2-940
Čuk Josip	„ 12.—	30-7-941
Skvarč Franc	„ 12.—	30-4-941
Potočnik Matija	„ 6.—	30-9-941
Vodopivec Milko	„ 6.—	30-3-941
Gomišček Janko	„ 6.—	30-9-941
Kutin Angela	„ 6.—	30-9-941
Toplikar Edvard	„ 6.—	30-5-941
Cigoj Milena	„ 6.—	30-6-941
Ušaj Franc	„ 6.—	30-9-939
Bratina Maks	„ 3.—	30-12-940
Žigon Štefan	„ 6.—	30-12-940
Bizjak Andrej	„ 6.—	30-9-941
Mavrič Rajmund	„ 6.—	30-7-940
Bizjak Valentin	„ 6.—	28-2-941
Vidmar Ivan	„ 6:—	30-9-941
Mislej Josip	„ 6.—	30-8-941
Jazbec Josip	„ 12.—	30-9-941
Pipan Albina	„ 6.—	30-6-940
Gec Karel	„ 6.—	30-10-940
Rolih Josip	„ 6.—	30-9-941
Hlede Ludovik	„ 6.—	28-2-941

Skupaj 150.— pesov

Prijatelj, stori svojo dolžnost!

Teh par vrstic velja tebi, prijatelj "Slovenskega lista", ki še nisi izvršil svoje dolžnosti napram našemu glasilu in si zaostal z naročnino. Spomnijo naj te, da je že čas, da naročnino poravnaš. Saj vemo, da imaš dobro voljo in da dolguješ naročnino samo zato, ker ti je nerodno hoditi na pošto, kupiti nakazilo in napisati pismo. Ampak, potrudi se, prijatelj, vsaj enkrat na leto, pa opravi tudi to sitno reč! Če se drugi potrudijo, zakaj bi se ti ne? Zakaj bi moral biti vprav ti bolj komoden s samim seboj ter manj točen in manj pravičen napram listu, ki si končno prizadeva biti tvoj prijatelj v tujem svetu?

Še mnogo jih je

Mnogo je še takih posameznikov in družin v našem izseljeništvu, ki niso naročeni na "Slovenski list". Tudi precejšnje število starih naročnikov se je v zadnjih mesecih skregalo z listom, ker ni redno izhajal in iz drugih razlogov. Sedaj, kakor veste, smo naredili red in je "Slovenski list" spet začel normalno živeti. Stare naročnike prosimo, da pozabijo svojo jezo in se spet naroče na list. Vse prijatelje našega glasila pa pozivamo, naj nekoliko poagitirajo med svojimi znanci, da bo število naročnikov naraslo.

OTROKE V OSKRBO

Zanesljiva družina sprejme v oskrbo enega ali tudi več otrok, starih od 2 do 6 let.

Naslov se izve pri uredništvu lista.

Slovenska restavracija

ima vedno na razpolago svežo in dobro hrano, najboljša vina ter vedno sveže pivo.

Gostje imajo na razpolago tudi lepo urejeno ZIMSKO in LETNO KEGLJIŠČE.

MARIJA SANCIN

JORGE NEWBERRY 3372

Zofka Sulič in Vence Lazarić, ki bosta nastopila na prireditvi 20. oktobra za "Slovenski list".

ZABAVNA KNJIGA

Naš istrski rojak in urednik "Naše Sloge" g. Joso Defrančeski, je napisal knjigo dogodkov iz izseljenskega življenja pod naslovom "Pabirčenje".

Knjiga je polna dogodkov, ki so jih doživeli izseljenci, kar bo gotovo vsakega zanimala, ki si bo to lepo knjigo nabavil. Knjiga bo obsegala 250 strani, v kateri bo 10 prigodov. Pisana je v srbohrvaščini, a je zelo razumljiva.

Knjiga je že v tisku in bo koncem oktobra meseca že dokončana.

Knjigo se more naročiti pri pisatelju: Joso Defrančeski, Corrientes 3114, Buenos Aires.

Cena knjigi je $ 3.—, če se jo sedaj naroči, pozneje bo cena višja.

Naročnikom in čitateljem Slovenskega lista to knjigo, v kateri boste našli mnogo lepega štiva, toplo priporočamo.

TALLER DE CARROCERIAS

"EL RAPIDO"

IVAN CERKVENIK

Barvanje sistema "Duco" — Tapeciranje — Prevlaka — Kabine — Karoserije — Popravljanje blatnikov

ENTRE RIOS 310 QUILMES

U. T. 203 - 1298 Quilmes

ZOBOZDRAVNIKA

DRA. SAMOILOVIĆ de Falicov in DR. FELIKS FÁLICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)
KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.
ZLATO ŽILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.
ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenija, izguba spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, nadua, gota. Šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.
GRLO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.
POPOLNO OZDRAVLJENJE $ 30.—
PLAČEVANJE PO $ 5.— NA TEDEN
Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenj zajamčeno. — Ugodno tedensko in meplačevanje.

OD 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12

Rivadavia 3070

PLAZA ONCE

Vesti iz organizacij

Prireditve "Slovenskega doma"

V NEDELJO 20. OKTOBRA bo velika PRIREDITEV za "Slovenski list" v ulici Alsina 2832.

V NEDELJO 17. NOVEMBRA: DOMAČA ZABAVA v društvenih prostorih, ulica Gral. César Díaz 1657.

V NEDELJO 1. DECEMBRA, katerega dne praznujemo "Izseljenski dan' in "Zedinjenje" se bo vršila proslava teh dveh dnevov tudi v ulici Alsina 2832.

IZ ROSARIA
Slov. D. D. "Triglav"

VABI

Vse cenjene rojake iz Rosaria in okolice, vse Slovence in Jugoslovane sploh, na

DOMAČO ZABAVO

katera se bo vršila v nedeljo, dne 20. OKTOBRA 1940 leta, v društvenih prostorih, ul. Gral. Mitre 3924.

Tekmovanje (Concurso) na kroglje. Na žabo (sapo) z nagrado. Začetek tekme ob 9 uri zjutraj. Ob 12 uri bo pečenka (asado). Po kosilu od 13 ure je nadaljevanje tekme na kroglje, sapo in druge igre. Ob 14 uri pride na vrsto "Harmonika", tako, da se bomo prav po domače zabavali in plesali.

Vstopnina: Prostovoljni prispevki.

ODBOR.

OPOMBA: V slučaju slabega vremena — dežja — se vrši tekmovanje nedeljo pozneje.

SOKOL DOCK SUD - BOCA POSTAVI KRALJU ALEKSANDRU SPOMINSKO PLOŠČO

Ob priliki obletnice tragične smrti kralja Aleksandra Zedinitelja, mu bo Sokol Dock Sud-Boca odkril, v nedeljo 20. okt. ob 10.30 uri dop. v Pantheanu "Jugosl. društva vzajemne pomoči", na Chacariti, spominsko ploščo.

Sokol Dock Sud-Boca prosi vsa jugoslovanska društva in izseljence, da se tega odkritja v obilnem številu vdeleže.

Ples "Valčkov čar", na katerem bodo 20. oktobra nastopila dekleta "Slovenskega doma"

Prireditev Sokola Dock Sud-Boca

Sokol Dock Sud-Boca bo priredil 19. OKTOBRA 1940

VELIKO ZABAVO

na Piñeyru v salonu "IMPERIO", Av. Galicia 630.

SPORED:

1. Pozdravni govor.
2. Ritmične vaje — članice Sokola Dock Sud-Boca.
3. Igrokaz iz narodnega življenja:

"NADA ISTRE"

Osebe:

Istranin: Ivan Stojanov,
Istrijanka: Marija Blažina,
Njihova deca: Milka Klaić in Nikola Vušurović
Srbin: Veselin Klaić
Hrvat: Nikola Davidović
Slovenec: Peter Glumičić.

4. Vaje s palicami — moški naraščaj Sokola Dock Sud-Boca.
5. Deklamačija: Pavel Perutić.
6. Vaje na bradlji — člani Sokola Dock Sud-Boca.

VSTOPNINA: Člani $ 1.—, Povabljenci $ 1.50, Dame proste.

Deklamatorka

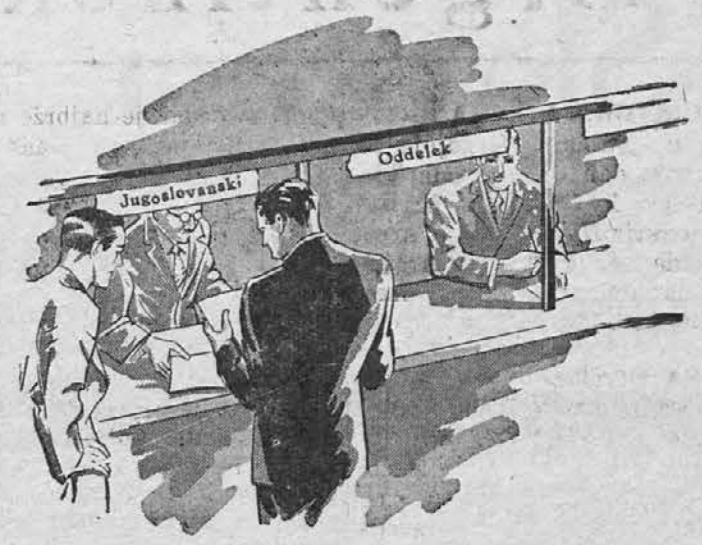

Denarne pošiljke z zračno pošto obavljamo vnovič redno in gotovo
JUGOSLOVANSKI ODDELEK

Za vsako bančno operacijo, katero nameravate, boste dobili pri nas najtočnejša pojasnila od izvežbanih uradnikov, ki govore Vaš jezik.

Glavno Ravnateljstvo naše banke je že nekoliko časa na ameriškem ozemlju. Pridite osebno ali pišite vedno z vsem zaupanjem na

JUGOSLOVANSKI ODDELEK

BANCO HOLANDES UNIDO
SUCURSAL BUENOS AIRES
CASA CENTRAL: 25 DE MAYO 81
AGENCIA Nº 1: CORRIENTES 1900
DIRECCION GENERAL: CURAÇAO

Prireditev za "Slovenski list"

V nedeljo 20. oktobra ob 4.30 popoldne se bo vršila v dvorani "XX de Setiembre", ulica Alsina 2832, velika prireditev v prid "Slovenskemu listu".

Poleg igre, bodo nastopi najboljših solistov kolonije in zbori. Priliko bomo imeli videti na odru tudi našo mladi plesalko Ireno Vidmarjevo, ki bo odplesala par plesov.

Pa tudi naša mlada in dražestna dekleta nas bodo pozabavala s svojim bajnim plesom. Poleg vsega tega bodo še razne druge zanimive točke.

Naj pripomnimo še, da bo tudi srečolov. Društveni člani in članice že pridno nabirajo in tudi sami izdelujejo krasne dobitke za ta srečolov. Znano nam je, da tudi naročniki in naročnice pripravljajo dobitke. To se vidi, da znajo ceniti svoje glasilo.

Planinski film z argentinskih gorskih velikanov "GREMO NA AKONKAGUO"

bo osrednja točka lepe prireditve, ki se bo vršila v

nedeljo 3. novembra

ob 16 uri v dvorani SAN JOSE v ulici

Azcuénaga 158.

Na filmu bomo spremljali Linkovo ekspedicijo in bomo videli rajnega g. Jožeta Kastelica, ki ga je tedaj vzela Akonkagua. Zaživele bodo pred nami tudi naše planine in daljni spomini

VSTOPNINA: Odrasli $ 1.—; mladina do 12 leta $ 0.50.

Jugoslovansko društvo "Samopomoč Slovencev v Buenos Airesu"

Vabi

na PRVO POMLADANSKO ZABAVO s plesom, ki se bo vršila v SOBOTO, dne 12. OKTOBRA t. l., v restavraciji "PRI TERPLANU", Calle CHACABUCO 501 na AVELLANEDI.

Začetek ob 9 uri zvečer.

Cenjene rojakinje in rojake vljudno vabi

ODBOR.

Gospodarsko Podp. Društvo Slovencev iz Villa Devoto

VABI

Vse cenjene rojake in rojakinje na domačo zabavo katera se bo vršila na argentinski praznik

12. OKTOBRA 1940

ob 9 uri zvečer.

DOMAČA ZABAVA

s kulturnim sporedom.

Čisti dobiček te prireditve je za pomoč bolnim članom!

SPORED:

1) Državna himna, pojejo otroci spremljani z godbo.
2) Več pevskih točko mešanega zbora.
3) Deklamacija.
4) Pesem "Kukavica", pojejo otroci.
5) Lepa in vesela igra enodejanka: "PRED SODNIKOM".

Po končanem sporedu prosta zabava do 2 ure popolnoči. — Društveni bufet bo kot vedno dobro založen.

Sviral bo Slovenski orkester "ISTRA".

K obilni udeležbi vljudno vabi

ODBOR G.P.D.S.

„Slovenski Dom"

Vabi

NA VELIKO PRIREDITEV ZA

tiskovni sklad "Slovenskega lista"

katera se bo vršila v

nedeljo 20. oktobra 1940

ob 4. uri in pol popoldne v ulici ALSINA 2832.

SPORED:

1. Otvoritev (Godba).
2. J. Laharnar: LE PEVAJ (meš. zbor)
3. Fr. Ferjančič: PLANINARICA (meš. zbor)
4. Deklamacija (Sonja Marković iz Berissa)
5. M. Vasilij: KATRICA (moški zbor)
6. J. Aljaž: DNEVA NAM PRIPELJI ŽAR (moški zbor in bariton solo)
7. Deklamacija (Sonja Marković iz Berissa)
8. F. S. Vilhar: MORNAR, solospev (Slavko Furlan)
9. Ples (Irena Vidmarjeva)
10. M. H. Volarič: POGLED V NEDOLŽNO OKO, solospev (Zofka Sulič)
11. N. N.: VALČKOV ČAR (izvajajo dekleta "Slov. doma")
12. H. F.: INDIJANSKA LJUBEZEN, dvospev (Zofka Sulič in Vencelj Lazarić)
13. P. M. Tosti: IDEAL, solospev (Franc Kresević)
14. I. Tijardović: JEDAN MALI BRODIČ (Trio Z. Sulič, F. Kresević, I. Mihaljević)
15. Deklamacija (Sonja Marković iz Berissa)
16. P. Czinner:

"SATANOVA MASKA"

Groteska v enem dejanju.

OSEBE:

Henry de Malreinen, gledališki ravnatelj .. Karlo Tišlar
Lubia Michelsonova, igralka .. .. Rozina Nanutova
Dr. Wilmhälzl, dramaturg .. .. Emil Lozej
Stuckmann, književnik .. .. Miroslav Peljhan
Baron Kleimut .. .. Ivan Bergine
Sluga .. .. A. Živec

Vrši se v ravnateljevi pisarni.

Po končanem sporedu ples in srečolov do 11 ure. - Svira Slov. orkester "Istra"

Slovenci doma in po svetu

VESTI IZ PRIMORSKE IN JUGOSLAVIJE

GROZEN ZLOČIN V LANDOLU PRI POSTOJNI

Naš rojak Simčič Matevž je z avijonsko pošto prejel te dni od doma žalostno novico. Sporočajo mu, da je neki italijanski vojak, katerih sedaj vsa okolica kar mrgoli, ustrelil dva domača fanta iz vasi Landola, oba stara komaj okoli trideset let. Eden je Simčič, po domače Pekov, drugi pa Šantelj, po domače Jagrov. Oba sta bila iz dobre in poštene družine. To krvavo dejanje je zavito v globoko tajnost ter se nič ne ve kaj je dalo povod temu groznemu zločinu. Nad tem zločinom se ne zgraža samo Landol, marveč tudi vsa okolica in obžaluje izgubo teh dveh mladih fantov, ki sta bila vedno le in v vsakem oziru na dobrem glasu.

Ako se bo kaj bolj natančnega zvedelo, bomo pozneje kaj podrobneje poročali.

RADIO V ITALIJANSKIH ŠOLAH

V eni zadnjih številk službenega lista fašistične stranke "Foglio d'ordini" so bila objavljena navodila italijanskega prosvetnega ministra za poslušanje radia ter predvsem objav vojnih poročil v italijanskih ljudskih šolah tudi v času počitnic. Ta naloga je poverjena lokalnim organizacijam fašistične stranke, ki se morajo potruditi, da bo imela vsaka ljudska šola na razpolago radijski aparat in to predvsem šole na deželi. Učenci morajo priti poslušat vojna poročila vsaj enkrat na teden, priporočano pa jim je bilo, naj po možnosti poslušajo vsa italijanska vojna poročila.

DELAVSKA VAS V ŽAVLJAH

Iz Trsta poročajo, da dela za zgraditev nove italijanske delavske vasi, ki se bo imenovala "Aquilinia" in bo stala v Žavljah blizu tamkajšnje rafinerije, lepo napredujejo. Pravijo, da bo del vasi, ki bo stal okoli tri milijone lir, končan že jeseni. Stanovali bodo v tej novi vasi samo delavci in uradniki iz tamkajšnje rafinerije. Hišice bodo dvostanovanjske in bo vsaka imela tudi vrt. Samci bodo imeli hišice čisto zase, da se bodo tudi v tem oziru ločili. Najbrže ta samska stanovanja ne bodo tako udobna, to pa zato ne, da bi se jih čim več premislilo in pravočasno stopilo v zakonski stan. V Italiji namreč starih samcev ne vidijo posebno radi.

OMEJENA UPORABA MASTI IN OLJA

Gorica, 1940. — Radi pravilne razdelitve in varčevanja s hranili so oblasti omejile, odnosno prepovedale prosto prodajo namiznega olja, masti in drugih maščob ter bo prebivalstvo odslej dobivalo navedena hranila le na karte. Olivno olje je bilo že precej časa redko in drago in se je dobivalo mesto njega bučno olje. Navedena nadaljna omejitev je ljudi seveda težko prizadela vendar ne presenetila, ker se zavedajo sedanjega resnega stanja. Merodajni trdijo, da se ni bati kakega pomanjkanja, vendar se bo prehrana uredila potrebam in času primerno. Za sladkorjem in kavo je to sedaj druga tozadevna odločba.

POD AVTO JE PRIŠEL

Koper. — Z rešilnim avtomobilom je bil prepeljan v tržaško bolnišnico iz Izole 40 letni čevljar Karl Zlatič. Zlatič je izpovedal, da ga je povozil avtomobil, ko se je vračal s kolesom zvečer proti domu. Njegovo stanje je nevarno, ker ima počeno lobanjo in veliko rano na trebuhu.

NOVI ŽUPNIK V AJDOVŠČINI

Ajdovščina je dobila novega župnika. V ponedeljek, dne 1. julija, je bil za župnika v Ajdovščini umeščen g. Dušan Bratina, dozdaj župni upravitelj pri Sv. Tomažu. Njegov prednik, blagopokojni g. Ivan Lukežič, je umrl 7. februarja t. l. Od tedaj so bili Ajdovci brez lastnega župnika.

Župnik Ivan Lukežič se je rodil 18. junija 1910 v Biljah pri Gorici. Bil je sin pridne in številne delavske družine. S požrtvovalnim trdim delom so mu starši in sestre omogočili, da je končal šole. Dne 21. decembra 1935 je bil posvečen v mašnika. Ker je bilo tisto zimo pomanjkanje duhovnikov zlasti občutno, ga je nadškof takoj nastavil za župnega upravitelja v Ajdovščini. Z vso vnemo mladega, idealnega dušnega pastirja je zagrabil za delo. Po značaju je bil miren in skromen, po srcu dober in plemenit, poleg tega pa bistrega pogleda in odločne volje!

RAZSTAVA SODOBNE SLOVENSKE LIKOVNE UMETNOSTI ZAGREBU

Za razstavo, ki jo je v Zagrebu pred nekaj tedni ob navzočnosti številnih odličnikov ter zastopnikov hrvatskega javnega in kulturnega življenja odprl "Klub neodvisnih slovenskih likovnih umetnikov", vlada med zagrebškim občinstvom izredno zanimanje. Lepi razstavni prostori so imeli stalen obisk. Številni kulturni delavci so se o lepo aranžirani razstavi in o kvaliteti del izrazili že na dan odprtja najpohvalnejše, pa tudi odlični hrvatski likovni umetniki so soglasno pohvalili veliki talent razstavljalcev. Na ta način je mlada slovenska umetniška organizacija napravila ugledu naše kulture veliko uslugo, saj je pred strogim forumom afirmirala njeno visoko kvalitetnost tudi v tej panogi. Obiskovalci odkrito priznajo, da se mlada slovenska likovna umetnost, kakor jo je s to razstavo kulturnemu Zagrebu predstavil "Klub neodvisnih slovenskih likovnih umetnikov", lahko s popolno upravičenostjo postavi ob stran umetnosti mladih generacij v katerikoli drugi evropski državi. V Zagrebu razstavljajo naslednji slovenski likovni umetniki: slikar Zoran Didek, kipar Zdenko Kalin, slikar Stane Kregar, slikar France Nihelič, slikar Zoran Mušič, slikar Nikolaj Omersa, slikar France Pavlovec, slikar in kipar Nikolaj Pirnat, slikar Marij Pregelj, kipar Karel Putrich, slikar Evgen Sajevec in slikar Maksim Sedej. Za zagrebško razstavo so naši umetniki izdelali okusno izdelan katalog s številnimi, mojstrsko izdelanimi reprodukcijami razstavljenih del, s pregledom teh del ter z glavnimi podatki o posameznih razstavljalcih.

JUGOSLOVANSKI RJAVI PREMOG ZA ITALIJO

Tudi jugoslovanski rjavi premog je dobil svoje odjemalce, namreč v Italiji. Tam so izvedli številne poskuse z jugoslovanskim rjavim premogom in ugotovili, da je zelo uporaben za kurjavo in za kemično predelovanje in da bo dober nadomestek za premog, kateri je izostal zaradi prenehanja izvoza iz Anglije. Drugi važni razlog pa leži v nizki ceni, po kateri bo Italija rjavi premog dobivala iz naše države. Večino boljšega premoga pa dobi Italija iz Nemčije, nekaj malega pa tudi iz naše države.

JUGOSLOVANSKA TEKSTILNA INDUSTRIJA BO ZA NEKAJ ČASA PRESKRBLJENA

Jugoslovanska tekstilna industrija bo dobila po sklenjenem sporazumu z Italijo in Turčijo 6 milijonov kilogramov bombaža ali bombažnega prediva in bo tako po računih strokovnjakov preskrbljena za eno leto. Domače potrebe bodo s tem pokrite. Italija nam bo dobivala 1 milijon kilogramov bombaža po starih cenah, en milijon kilogramov bombaža in en milijon bombažnega prediva pa novih cenah. Tri milijone kilogramov pa nam bo dobavila Turčija.

SLOVENSKI PESNIKI V RUSKEM PREVODU

Nedavno je izšla knjiga slovenskih pesnikov v ruskem prevodu. V knjigi so zastopani Oton Zupančič, Tone Seliškar, Srečko Kosovel in Mile Klopčič. Za knjigo je vladalo veliko zanimanje. V treh dneh je bila razprodana vsa naklada — 10.000 izvodov.

PRESELJEVANJE NEMCEV IZ BESARABIJE

Preseljevanje Nemcev iz Besarabije se je začelo 24. septembra, ko je prva skupina beguncev odpotovala s parnikom iz Galca v Romuniji po Donavi. Vsi Nemci iz Besarabije se bodo zbrali v Galcu in jih bo okrog 120.000 Preselitev je organizirana tako, da se bodo odpravile proti domovini skupine po 4 do 5 tisoč ljudi. Spotoma se bodo ustavile v dveh taboriščih pri Beogradu in Pranovu, ki bosta obe mogli sprejeti pod krov okrog 20.000 ljudi. Delno bodo iz Romunije prihajali z ladjami, delno pa z avtobusi, ki so jih Nemci pripeljali nalašč v ta namen. Iz taborišča v naši državi pa se bodo posamezne skupine Nemcev spet selile delno po železnici in delno z avtobusi v razmahu dveh dni. Jugoslovanska železniška uprava bo dala na razpolago vsak dan najmanj po tri vlake za te ljudi.

STRELA UNIČILA DOMAČIJO

Polšnik. — Tako deževnega leta, kakor je letošnje, že res dolgo vrsto let nismo imeli. Podobno nesrečo, kakor v Štangarskih poljanah, kjer je udarila strela sredi dneva v Breznikovo gostilno in trgovino, so doživeli tudi v Selu nad Polšnikom v bližini razglednega hriba Špege.

Bilo je že pozno zvečer, ko se je iz dolgih hribov pripodila nevihta in si izbrala žrtev v gospodarstvu Lojzeta Boriška. Ognjena iskra je zadela slamnato streho gospodarskega poslopja in v hipu je bila vsa stavba v ognju. Žareči petelin je preskočil nato tudi na hišo in ostala poslopja. Domači in sosedje so pritekli brž na pomoč. Najprej so prihiteli na pomoč polšniški gasilci, nato pa še gasilci s Padeža. Medtem pa je ogenj opravil že svoje razdiralno delo. Gasilci so uspeli vsaj v tem, da so preprečili razširitev požara na sosede. Boriškovim so rešili hišo, kjer je začela že goreti streha.

Posestnik Borišek je postal nenadoma siromak. Strela mu je ubila kravo in konja, ki sta bila privezana k jaslim. Že med ognjem so hoteli rešiti ostalo živino, pa se je udrla goreča streha, ki je zdrsela navzdol tik pred glavnimi vhodnimi vrati v hlev in je zaprla vsak dostop v hlev. Pri živem telesu je zgorelo plašenih živali je bilo tako obupno, 9 glav živine. Mukanje do smrti preda je segalo vsem v srce, pa ni bilo nikogar, ki bi mogel priskočiti na pomoč. Obupani gospodar ima nad 30.000 dinarjev škode samo na živini, vsa ostala škoda pa dosega okrog 100.000 dinarjev, gospodar pa je bil zavarovan le za nekaj tisočakov. Borišeku je pogorelo tudi vse žito, krma, gospodarsko orodje in vozori. Zdaj bo moral začeti spet z nova ustanavljati domačijo. Z nesrečno družino sočustvuje ves okoliš.

Ječmen je na Dolenjskem precej obrodil

Novo mesto. — Letošnje vreme je neugodno za kmetovalca. Hladna in deževna pomlad in poznejši vsakodnevni nalivi ne morejo koristiti kmetijstvu. S spravljanjem sena so imeli kmetje velike težave. Koscev je bilo bolj malo, a s sušenjem je bilo potem še težavnejše zaradi nestalnega vremena. Pogosto je ljudem že skoro suho seno spet zmočil nepričakovan dež. Ko zaradi vseh teh neprilik še ni bilo pokošeno vse seno, že se je začela prva žetev, žetev ječmena, ki se je zaradi hladnega vremena tudi zavlekla za nekaj časa.

Z žetvijo ječmena bo že mnogim pomagano, ker bodo kmetje tako imeli spet doma kruh, ki ga morajo kupovati ali pa kupovati moko, ki je za sedanje kmečke prilike mnogo predraga. Ker marsikje primanjkuje krompirja, ki je glavna kmečka hrana, jim bo zdaj ječmen zelo dobrodošel.

Po večini je ječmen po Dolenjskem precej lepo uspel. Pa tudi druga žita, ki sedaj dozorevajo, ne kažejo preslabo. Seveda so de in viharji žitu mnogo škodovali, ker so žita ponekod precej polegla. Poleženo žito pa ne da nikdar tistega donosa kakor žito, ki lepo stoji in dozori. Ker žita večkrat rada poležejo, bi našim kmetom pač kazalo, da bi sejali take vrste žita, ki trdno stoje in redkokdaj pod silo velikih viharjev poležejo.

SLABA LETINA PŠENICE

Ljubljana. — Zagrebški "Jutarnji list" poroča iz Sombora: Za letošnji pridelek pšenice in drugih žit vlada posebno zaradi vojne veliko zanimanje. Ker se posevki v mesecu maju niso posebno popravili, računajo strokovnjaki, da bo pridelek znašal nad 20 milijonov metrskih stotov. To pomeni, da ne bomo mogli prav nič pšenice izvažati, marveč bomo morali za domačo prehrano porabiti celo rezerve iz lanskega leta. V donavski banovini je samo v Bački in v Gornjem Banatu stanje nekoliko ugodnejše. Zaradi hude zime in mrzle pomladi ter zaradi pogostega deževja in povodnji se posevki niso razvili in žetev bomo imeli dva do tri tedne kasneje kakor navadno. Letos je bilo 300.000 katastralnih jutrov manj posejanih kakor lani, povodenj pa je uničila 150.000 jutrov posevkov. Tudi stanje koruze ni zadovoljivo, vrhu tega pa povzročajo veliko škodo nevihte in toča. Ječmen je dobro prezimil, vendar ga bo kljub temu manj kakor lani. Isto velja za oves.

Trgovina čevljev
BELTRAM
Vsakovrstna izbera čevljev in copat.
Dto. Alvarez 2288 — Paternal
Buenos Aires

Letos kakor prejšnja leta
KROJAČNICA
LEOPOLD UŠAJ
vam nudi najmodernejša blaga znanih tovaren CAMPER in SAINFIELD.
Vedno kakor vam je znano delo prvovrstno in cene nepretirane!

GARMENDIA
4947
La Paternal

obrnite se na rojakinjo
KADAR IŠČETE SLUŽBE
Berto Černič
DORREGO 1583 — Gs. Aires
U. T. 54 - 3588

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI
Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznanega specialista za navedene bolezni
Dr. A. AZAGUIRRE.
Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obistih, jetrah, želodcu, živčevju, glavobol in revmatizem.
Ženske bolezni.
Analizacije krvi, vode itd. so izvršene po Profesorju Narodne Univerze v Buenos Airesu Dr. I. Raffo.
RAYOS X, DIATERMIA in ELEKTRIČNO ZDRAVLJENJE.
GOVORI SE SLOVENSKI
SUIPACHA 28
(1 kvadro od Av. de Mayo v višini 900)

SLJIVOVICA
ŽGANJE
PELINKOVEC
VERMUT
Zlatko Badel
Avenida Maipú 3146-50 Olivos F.C.C.A.
U. T. Olivos (741) - 1304

ZA IZBOLJŠANJE PROMETA

Zagreb. — V Zagrebu se je vršila konferenca predstavnikov gospodarskih krogov, železniških direkcij, turistovskih organizacij in banovinskih zastopnikov slovenske in hrvatske banovine. Na tej konferenci se je razpravljalo o vprašanju kako izboljšati prometne zveze med hrvaško in slovensko banovino. V smislu narejenih zaključkov se bo najprej začelo z nujnim izboljševanjem medsebojnih zvez na progah in cestah, ki vežejo Zagreb preko Zidanega mosta in Celja z Mariborom.

RIBIŠTVO NA JADRANU

Kakor se poroča, so preteklo leto na Jadranu nalovili jugoslovanski ribiči 150.000 kosov morskih gob v vrednosti 300.000 dinarjev. Korald so našli 39 kilogramov v vrednosti 14.500 dinarjev. Skupna vrednost školjk, ki so jih vzgojili v umetno napravljenih gojiščih je lani znašala 543.200 dinarjev. Na Jadranu je 6892 ribiških ladij vseh vrst, ki so vredne 16 in pol milijona dinarjev, razno ribiško orodje je pa vredno nad 38 milijonov dinarjev.

USTAVLJENA JUGOSLOVANSKA LISTA V KANADI

Toronto, Ont. — Kanadska oblast je ustavila izhajanje hrvaškega komunističnega lista "Slobodna Misao" in srbskega lista "Pravda" zaradi sovražnega pisanja napram Angliji.

NOVI SILOSI ZA ŽITO V SLOVENIJI

Do konca novembra mora biti po odredbi vlade v Sloveniji zgrajenih pet silosov za žito. Štirje so že v gradnji.

Na izlet v Hudo Luknjo

Velenje, v juliju. — Dolina, stisnjena med Pohorje in Alpe, je polna smrekovih gozdov. Ozka dolina, v kateri je prostora le za cesto in vodo, se vleče od Velenja do Mislinja. Strme stene zastirajo potniku pogled. Na vsaki strani te soteske se na strmih gričih dvigajo gradovi, spomeniki pradavne zgodovine teptanega naroda.

Ta kratka tla so vsa zvotlena in polna podzemskih jam, od katerih je najzanimivejša "Huda luknja". Pred to jamo je toplica, ki izvira pozimi in poleti, ne da bi se spremenila njena temperatura.

Vhod v podzemsko jamo, skozi katero teče ponikalnica Ponikva, je impozanten. Vzbuja občutek veličastva in moči narave. Skozi jamo je za sedaj še nemogoče priti. Po naklonjenosti inženirjev državnega rudnika v Velenju pa se izdeluje načrt, ki naj ugotovi možnost in najkrajšo pot za zgotovitev predora.

Po nekaj korakih v jamo sprejmejo obiskovalca hladne skalnate stene. V živo skalo vsekana pot drži ob ponikalnici skozi skrivnosten hodnik, katerega tišino moti samo lahno žuborenje bistre vodice. Mahoma se ustavi oko na visokem stropu, izpod katerega visi velikanski kapnik, nazvan "Srce jame". Šum vode narašča, pot leze navkreber po deskah, zavarovanih s stranskimi držaji. Most čez globok prepad, tesna pot skozi okno, visoko v kupolo zvijajoče se stopnice; spodaj 8 m globok tolmun, v katerem buči mogočen slap. Visoko se vzpenjajo stopnice, tako da je mogoče videti slap z višine. Vrtoglava višina je to, okrog šumi voda, pred očmi pa se razgrinjajo umetnine, ki jih je ustvarila narava skozi tisočletja. Ozka pot vodi dalje in nemogoče je popisati lepoto in občutek, ki ga vzbuja v človeku divja romantika podzemske jame, ki jo poživlja polno jezerc, tolmunov in brzic.

Ako upi ne varajo, bo mogoč predor skozi jamo in tedaj bodo obiskovalci mogli občudovati tudi jamsko jezero, ki pa je sedaj dostopno samo jamarjem. Predor skozi jamo bo z druge strani obiskovalcem odprl tudi pogled v prelepo šentvidsko dolino.

Podzemska jama Huda luknja postaja znamenita tudi po jamskih hroščih, ki so med znanstveniki malo znani.

Precej visoko nad cesto pri Hudi luknji je druga zanimiva jama Pilenca, ki je že precej izkopana.

V jami Špehovki, kjer so pod vodstvom prof. Brodarja kopali, je bilo najdenih 53 kamnitih artefaktov iz paleolitske dobe, med drugimi koščena harpuna zelo lepe oblike iz dobe na prehodu paleolitika v neolitik, dalje zelo ohranjeno koščeno šilo, dolgo 14 cm, iz mlajše paleolitske dobe in še nekaj zanimivosti.

malo, ki poznajo romantiko podzem-

Žal jih je v naši ožji domovini le ske jame Huda luknja. Prav bi bilo, da se širša javnost in naši turistn bolj pozanimajo za to našo domačo znamenitost. V ta zapuščeni štajerski kraški svet se res splača vsaj enodnevni izlet, obiskovalci pa bodo poleg zanimivosti podzemskih jam Hude luknje in drugih spoznali obenem tudi prekrasno prirodo tega lepega kotička naše slovenske zemlje. V Velenju obstoji "Speleus", društvo za raziskovanje in urejevanje jam, ki daje interesentom rade volje podrobnejše podakte in pojasnila.

PIJANA KRAVA

Na sejem v Sanski Most je prignal siromašni dninar Krupič postavno kravo, katero je bil prisiljen prodati, ker je njegovi sorodniki zaradi pomanjkanja krme niso hoteli več krmiti. Vso pot na sejem, je krava mukala, ker ni hotela od doma. Na sejmu je kravo izročil znancu, sam si je pa v točilnici privoščil kupico žganja. Njegov prijatelj je tudi pil žganje iz steklenice in ko je napajal kravo, mu je pri tem žganje iz steklenice bežalo v škaf, ne da bi to ojazil. Ko je Krupič hotel prevzeti kravo, se je odtrgala in zdivjala med številne sejmarje ter napravila veliko zmešnjavo, kakor tudi veliko škodo, ker je podrla lope sejmarjev. Ko se je streznila, se je dala prijeti, a kmetje so med tem Krupiča temeljito pretepli. Ko se je našel kupec, je moral seveda kravo prodati za ponujano svoto in povrniti storjeno škodo. Od izkupička za kravo mu je ostalo le še nekaj dinarjev, pa je še te v obupu zapil.

PRI ČIŠČENJU VELIKIH SODOV, KI SLUŽIJO ZA KVAŠENJE SLIV SE JE V RADGONI ZGODILA VELIKA NESREČA

Gornja Radgona, 23. junija. — V nedeljo popoldne so bile v nemški Radgoni in Murecku pokopane tri žrtve, med temi dva Jugoslovana in eden tamkajšnji državljan, katere je v petek pri delu nenadoma zatekla tragična smrt. Pri znani žganjariji Franca Sommerja, ki je pred leti preselil svoj obrat iz Drobtinec v Apački kotlini v sosedno, nemško Radgono, so bili že dalje časa zaposleni med ostalimi delavci 28 letni Adolf Žigert, nemški državljan, stanujoč v Gornji Radgoni, ter jugoslovanska državljana 18 letni Franc Merčnik, posestnikov sin iz Polic pri Gornji Radgoni, in 28 letni Franc Majer, posestnikov sin iz Konjišča v Apački kotlini. Slednji je bil sin edinec ter je pred 6 meseci pobegnil z doma preko meje v Nemčijo, kjer je dobil zaposlitev pri navedeni tvrdki.

Kakor že večkrat prej, so bili v petek 21. junija popoldne zaposleni z ostalimi delavci pri izpraznjevanju in čiščenju velikih kadi, ki služijo za kvašenje češpelj in sliv za žganje. Kadi so velike, v eni taki kadi je prostora za en do dva vagona sliv, ki jih uvaža lastnik vsako leto iz naših krajev, zlasti iz Bosne. Žigert, Merčnik in Majer so se skozi majhne odprtine podali v kadi, da izpraznijo ostanke okvašenih sliv. Pri tem delu pa so jih v kadi se razkrajajoči plini omamili in jih zadušili. Strupeni plini so jih zajeli v taki meri, da je bila vsaka pomoč zaman. Ko so bili izvlečeni iz kadi, so bili brez znakov življenja in posinelih obrazov. Vsi poizkusi reševalcev so bili zaman.

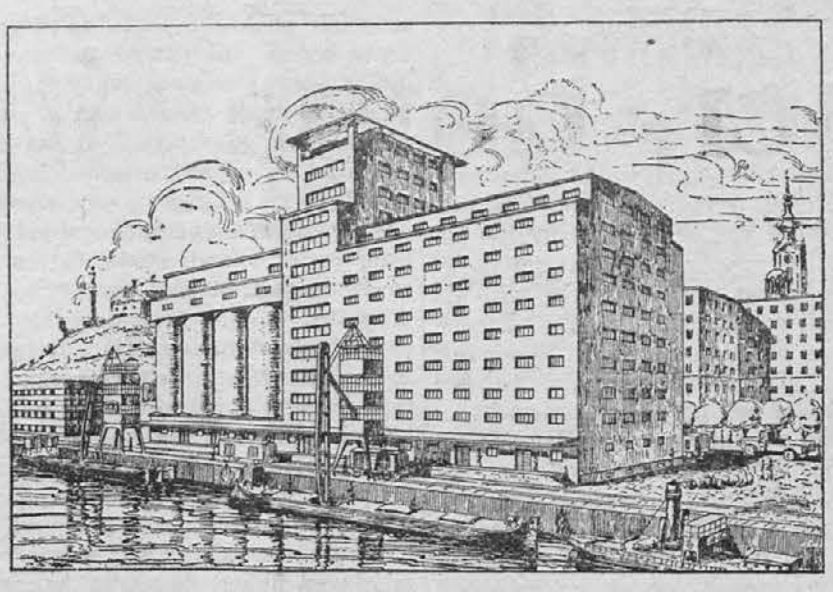

Silosi za žito v Jugoslaviji

Iz Ljubljane v Savinjsko dolino

Savinjska dolina spada poleg Gorenjske med najlepše dele naše države. Iz Ljubljane nas pelje Kamniška železnica po Ljubljanskem polju proti severu mimo Kleč, Ježice in odtod po lepem železnem mostu čez Savo v Črnuče. Blizu tega mostu je velik državni most, po katerem pelje državna cesta iz Ljubljane čez Domžale in Vransko v Celje. Železnica drži iz Črnuč ob vnožju Vranšice v Trzin in odtod v obrtne Domžale ob Kamniški Bistri, kjer izdelujejo slamnike, in v Jarše—Mengeš. Jarše imajo veliko mlinsko obrtnost, Mengeš pa tovarno za slamnike in živahne sejme. Mimo Homca, ki ima na gričku lepo cerkev, pridemo v Kamnik (380 m).

To lepo mesto leži ob vznožju Kamniških planin in ob izlivu Nevljice v Kamniško Bistrico. Kamnik je priljubljeno letovišče, planinsko zdravilišče in izhodišče za izlete v Savinjske ali Kamniške planine. (Grintavec 2558 m, Kočna 2539, Skuta 2532, Brana 2253, Planjave 2399, Ojstrica 2349). V mestu je poleg drugih podjetij tudi tvornica za železne izdelke in tvornica za cement, v bližini pa velika smodnišnica. Znamenita je župna cerkev v renesanskem slogu in frančiščanska cerkev.

V Kamniku se je leta 1869 rodil pesnik Anton Medved, ki je tudi pokopan na ondotnem pokojališču. Na Malem gradu je stara trinadstropna cerkvica z romanskimi freskami iz začetka 15. stoletja. Nad Bistrico se nahajajo na 600 m visokem vrhu razvaline Starega gradu, odkoder je diven razgled. Nad mestom so Žale s pokopališčem in v bližini Mekinje s starim, uršulinskim samostanom.

Iz Kamnika drži cesta v Stranje in Stahovico in odtod po dolini Črne čez prelaz Črnilec (902 m) v Novo Štifto, Gornji grad in po ozki gornji Savinjski dolini v Logarsko dolino, ki je pravi biser prirodne lepote, proslavljen od raznih učenjakov in pesnikov. Nova Štifta (606 m) ima lepo dvostolpo romarsko cerkev. Gornji grad ob Dreti (434 m.) je bil od l. 1140 do 1183 benediktinski samostan, danes je samostansko poslopje z velikimi gozdovi last ljubljanske škofije. Veličastna gornjegrajska cerkev je sezidana v baročnem slogu in spada med največje cerkve dravske banovine. V cerkvi sta pokopana znameniti škof Tomaž Hren in Ivan Kacijanar, iz turških vojen znan junak.

Iz Kamnika, oziroma Stahovice, pridemo po Bistriški dolini navzgor v Predoslje z znamenitim prirodnim mostom in v letovišče Kamniške Bistrice z lepim kraljevskim lovskim dvorcem in planinskim domom. V bližini izvira Kamniška Bistrica in od tam drži pot proti severu mimo Kamniške planinske koče (1884 m) čez Kamniško sedlo (1921 m) in mimo Frischaufovega doma (1378 m) na divnem Okrešlju k izviru Savinje. Ta tvori pri svojem gornjem izviru 120 m visok veličasten slap (Savinjscki slap) in se kmalu nato izgublja začetkom Logarske doline pod prodnato zemljo. V prekrasni Logarski dolini je hotel "Plesnik" (765 m), pol kilometra naprej pa l. 1932 sezidan Aleksandrov dom z dependanco Tillerjevo kočo ter prva koča v tej dolini, Peiskernikova koča. Te zadnje tri postojanke SPD v Celju imajo avtomobilno zvezo s Celjem. Blizu koče na Juvaniji privre Savinja, pri domačih "Črna" imenovana, zopet izpod zemlje in ima tu svoj spodnji (drugi) izvir ter je pri gostilni Logarju tako močna, da goni žago in mlin. Kmalu nato pridrvi Jezerski potok (Jezero) iz Matkovega kota od zahodne strani po ozki soteski pri Podbrežniku v Logarsko dolino in se ne daleč odtod združi s Črno. Združena potoka se zoveta potem Savinja. Ta teče odtod proti vzhodu in jugovzhodu po lepi ozki dolini, ki je obdana s strmimi skalnatimi pečinami in z gozdovi pokritimi gorami mimo treh večjih krajev in letovišč v gornji Savinjski dolini, in sicer mimo Solčave, Luč in Ljubnega.

Solčava (660 m) ima lepo gotiško cerkev in je izhodišče za Olševo (1920 m), kjer so v Potočki zijalki kosti jamskega medveda iz starejše Kamene dobe. Blizu letovišča Luče je znana "Igla", velika prirodna znamenitost s periodičnim studencem. Luče so izhodišče za košato Raduho (2062 m) in golo ter zobato Ojstrico (2349 m), najlepši vrh vzhodnega slikovitega dela Savinjskih planin, ki združujejo na razmeroma majhnem prostoru krasne in raznovrstne slike.

Iz Luč pelje pot ob Lučnici navzgor mimo Velikega Rogatca in Kranjske Rebre na levi strani ter Velike planine na desni strani čez sedlo Volovjek (1029 m) v Črno, kjer se združi s cesto Kamnik—Gornji grad. Po tej poti je projektirana nova cesta, ki bo tvorila najkrajšo zvezo med Ljubljano in Logarsko dolino. Iz Kamnika vodi cesta po Tuhinjski dolini (1506 m) čez Šmartno in Motnik in se združi pred Vranskim z državno cesto. Ta pelje iz Ljubljane čez Domžale, Vir, Dob in Prevoje v Lukovico. V bližini je grad Brdo, kjer je l. 1897 umrl znani slovenski pisatelj Janko Kersnik. Iz Lukovice pridemo v dolino Radomlje. Nad Krašnjo in Blagovico je po legendi o sv. Valentinu in Peregrinu znana božja pot Limbarska gora (Sv. Valentin, 773 m). Mimo Sv. Ožbolta pridemo potem v Trojane in Vransko. Odtod pelje potem državna cesta čez Št. Peter v Savinjski dolini v Žalec (257 m), središče hmeljarstva širne Savinjske doline, v Petrovče in Celje Pri Št. Petru (274 m) se združi z državno cesto banovinska cesta. Ta pelje iz letovišča Ljubno (422 m) mimo Rečice v Savinjski dolini v znano letovišče Mozirje ob Savinji (347 m), v Letuš (342 m), Braslovče (309 m), Polzelo (292 m) in Št. Peter. V bližini Mozirja je frančiškanski samostan Nazarje ter graščina Marijin grad, last ljubljanske škofije, v bližini Braslovč na spodnjem pobočju Braslovških Dobrovelj pa so razvaline gradu "Žovnek", kjer je tekla zibel poznejših celjskih grofov. Severno od Polzele pri Rečici na Paki je znamenita gora Oljka (734 m) z lepo prostorno dvostolpo cerkvico, odkoder je krasen razgled po Savinjski in deloma tudi po Šaleški dolini. Po tej dolini teče rečica Paka, ki se severno od Braslovč izteka v Savinjo. Najvažnejša kraja v Šaleški dolini sta Velenje (398 m) z lepim gradom in Šoštanj (365 m) s cerkvico sv. Mohorja in Fortunata. Pol ure hoda od Šoštanja so To-

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA
zatecite se k
Dr. A. GODEL
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH
KRVNE IN KOŽNE BOLEZNI
ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO
Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni
ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE
Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.
GOVORI SE SLOVENSKO
CALLE CANGALLO 1542

Najnovejše blago za leto 1940
SUPERLAN in CAMPER
dobite v zalogi v krojačnici
"PRI ZVEZDI"
Ugodno priliko nudim svojim klijentom s plačevanjem na mesečne obroke. — Obiščite me in se boste sami prepričali
Cene nizke.
Za obilen obisk se priporoča rojakom
STANISLAV MAURIČ
TRELLES 2642 U. T. 59-1232

ALI SI ŽE PRIDOBIL NOVEGA NAROČNIKA?

Kdo proda hišo?
Kupim hišo v Villa Devoto na mesečno odplačevanje. — Od 9—12 ure, U. T. 31 - 1637.

Krojačnica
Kjer se izdeluje obleke po najnovejši modi in zmernih cenah.
Rojakom se priporoča
MARTIN TURK
24 de Noviembre 1915 - Bs. Aires

RESTAVRACIJA
"PRI ŽIVCU"
kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravni tudi za svatbe.
Rojakom se priporoča lastnik
EMIL ŽIVEC
Osorio 5085 — La Paternal

V DAR DOBITE
na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6, lepo sliko v barvah.
Odprto tudi ob nedeljah.
Atelje **MARKO RADALJ**

Facundo Quiroga 1325
U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

plice Topolščica (400 m), dobro urejeno banovinsko zdravilišče za bolnike na pljučih. Rečica ob Paki je železniška postaja in izhodišče za gorenjo Savinjsko dolino. Po Šaleški doloni in spodnji Savinjski dolini ali Celjski kotlini je zgrajena železnica, ki veže Celje s Spodnjim Dravogradom.

Celje (241 m) 20.000 prebivalcev (z združeno okoliško občino) ob izlivu Voglajne v Savinjo je najznamenitejši kraj v prelepi Savinjski dolini, ki ima zaradi milega podnebja in dobrih prometnih zvez mnogo prvovrstnih letišč in kopališč. Prijazno mesto ima lepo in ugodno lego ob progi Ljubljana—Maribor, zdravo podnebje in je zaradi prijetne kopeli v Savinji (20 do 27° C) zelo priljubljeno letovišče. Ima pa tudi krasni mestni park in lepo okolico, v katero je mnogo vabljivih izletov. Celje je sedež upravnega sodišča za dravsko banovino, okrožnega in okrajnega sodišča, okrajnega in mestnega poglavarstva, vojnega okruga in različnih drugih državnih uradov ter ima poleg osnovnih in ščanskih šol državno realno gimnazijo, dvorazredno trgovsko šolo, rudarsko šolo in mestni muzej, kjer je shranjenih mnogo rimskih izkopanin. Mesto ima mnogo cerkva in drugih javnih poslopij. Lepo gotiško cerkev sv. Danijela so zgradili že celjski grofje. V romanskem slogu je zidana tako zvana nemška ali Marijina cerkev, ki je bila nekdaj minoritska cerkev. V tej cerkvi je za glavnim oltarjem shranjenih 18 lobanj nekdanjih celjskih grofov. Na Aleksandrovi cesti sta na desni strani cerkev sv. Maksimiljana, na levi pa cerkev sv. Duha. Mestno pokopališče je nad Teharsko cesto, okoličansko pokopališče pa ob južnem pobočju le 273 m visokega Golovca. Znameniti sta tudi srbska pravoslavna cerkev in evangelijska cerkev. Izmed znamenitejših javnih poslopij naj omenim gimnazijo, meščansko in narodno šolo. Narodni dom, mestni magistrat, Grofijo, Ljudsko posojilnico, Mestno gledališče, Mestno hranilnico, Celjski dom in Javno bolnišnico. Celje je tudi pomembno obrtno, trgovsko in turistično mesto. V Celju, ki je važna železniška in avtobusna postaja, in v okolici se je v zadnjem času razvila precejšnja obrtnost. Mesto je tudi v zgodovinskem oziru važno in spada med najstarejša mesta v dravski banovini. Že rimski cesar Klavdij je okoli leta 50 po Kr. ustanovil mesto "Claudia Celeia", ki je cvetelo že med 2. in 4. stoletjem. Po preseljevanju narodov so se tu naselili Slovenci. Mesto je posebno slovelo, ko so mu vladali slavni celjski grofje, ki so imeli obširna posestva v naši državi in izumrli leta 1456.

V bližnji okolici se nahaja kapucinska cerkev s samostanom in dvostolpna cerkev sv. Jožefa (300 m), sezidana leta 1689 v spomin, da je prenehala kuga, ki je v 17. stoletju večkrat razsajala v mestu. S slikovitega Starega gradu (411 m), ki je sedaj razvalina, in od Sv. Miklavža (400 m), Lisce (417 m) in Celjske koče (650 m) je diven in razsežen razgled po Celju in okolici. Severno od Celja sta Vojnik in znamenite Dobrnske Toplice (353 m), 37 stopinj C.), vzhodno pa svetovnoznana Rogaška Slatina (238 m). Pri Celju se zavija Savinja proti jugu po ozki dolini med Celjskim gorovjem, ki ga deli v zahodni in vzhodni del. V zahodnem delu sta Mrzlica (110 m), znana zaradi lepega razgleda, in Gozdnik (1088 m), v vzhodnem delu pa Tolsti vrh (837 m). Najvažnejša kraja v tem delu sta zaradi svojih zdravilnih vrelcev znane Laške Toplice (231 m, 38 stop. C.) in Rimske Toplice (260 m, 37 stop. C.). V Globokem pri Rimskih Toplicah se je rodil pesnik Anton Aškerc. Južno od Rimskih Toplic je Zidani most ob izlivu Savinje v Savo. Ime ima po kamenitem mostu, ki ga je zgradil Babenberžan Leopold VI. okoli leta 1222. Ta most je podrl leta 1422 cesar Friderik III. Sedanji kameniti most čez Savinjo so sezidali leta 1824 do 1826. Pred kratkim so zgradili nov železniški most čez Savinjo ob njenem izlivu v Savo. Zidani most je jako važna železniška postaja in križišče na progi Ljubljana—Beograd in Ljubljana—Maribor. Iz Zidanega mosta nas pelje železnica ob ozki Savski dolini navzgor mimo postaj Hrastnik, Trbovlje, Zagorje, Sava in Litija v Zalog in odtod po lepem Ljubljanskem polju mimo Device Marije v Polju zopet nazaj v Ljubljano.

Dr. V. T.

ZANIMIVOSTI

Ameriški predsedniki

Že prvi predsednik Združenih ameriških držav, George Washington, ki je več ko 40 let odločilno posegal v zgodovino svoje dežele, je dosegel svoje velike uspehe tako, da se mu je posrečilo vcepiti Američanom slepo zaupanje in jih skovati v narod, ki je že v svojem rojstvu vseboval žig njegove močne osebnosti. Že zdavnaj prej, preden je bil ta narod neodvisen, je bil on prva oeba v tedanji, še angleški koloniji. V večnih bojih z domačimi plemeni sta bila on in Benjamin Franklin proti Franciji, katera je podpirala indijanska plemena v dolini reke Mississippija. Prvo mogočno, s politično daljnovidnostjo kronano Washingtonovo delo je bil mir s Francijo in zveza s Francijo, ki ji je takrat vladal kralj Ludvik XVI. Prijateljstvo se je ohranilo tudi tedaj, ko je l. 1789 v Franciji izbruhnila revolucija in je bivša angleška kolonija postala neodvisna od Anglije. Washingtona so hoteli nato kronati za cesarja, kar je pa odklonil. Združene ameriške države so postale republika, prva velika republika novega časa. George Washington je bil njen prvi predsednik, a krog glave se mu je nevidno blestel sijaj zavrnjene cesarske krone. Ta sijaj so obdržali vsi predsedniki Združenih ameriških držav. Washington je umrl leta 1799 v Mount Vernonu v Virginiji.

Thomas Jeferson, Washingtonov prijatelj, ki je leta 1797 postal podpredsednik, je leta 1799 sledil Washingtona kot predsednik, in je bil v drugič izvoljen, v tretjič pa je izvolitev odklonil. Leta 1809 se je preselil na svoje lepo posestvo pri Monticellu in je tudi odondot vplival na politiko. Ta filozof in politik je umrl šele 1826, ko mu je bilo 80 let. Pod njegovo vlado je imela Unija mir. Utrjevala se je na znotraj in si zgradila svoj mladi državni ustroj.

Amerika Američanom!

Eden najvažnejših ameriških predsednikov je bil James Monroe, ki je bil peti predsednik Unije. Po poklicu je bil odvetnik, nato senator in guverner Virginije, ki je opravil svojo politično pot že prej in ki je postala značilna skoraj za vse kasnejše predsednike. Odlikoval se je že pod svojimi predhodniki, ko se je z Napoleonom pogajal o Louisianiji. To ozemlje je bilo mnogo let diplomatsko sporno jabolko med Francijo in Ameriko. Napoleon je slednjič l. 1803 odstopil to ozemlje za 80 milijonov frankov.

Leta 1816 je Monroe postal predsednik. Od Španije je kupil polotok Florido in je razglasil tako zvano Monroevo doktrino, ki je njeno poglavitno jedro, da pripada Amerika Američanom. Narodi Severne in Južne Amerike naj bodo sami gospodarji svoje zemlje in ne smejo trpeti nobenega vpliva kake države iz Evrope, a tudi sami se ne smejo vmešavati v evropske zadeve. Znano je, da ta doktrina, ki je nastala pred sto leti, ni obveljala v vseh teh letih. Vendar je ostala kot neomajno načelo skoraj ves čas v sleherni ameriški zunanji politiki. Monroe je umrl leta 1831.

Že pred njim je Madison v gentski pogodbi l. 1815 sklenil mir z Anglijo. — Važna osebnost med ameriškimi predsedniki je bil tudi Andreu Jackson, ki se je kot mladenič udeleževal osvobodilnih bojev in je bil kasneje odvetnik, senator in poveljnik in je l. 1812 branil New Orleans zoper Angleže in Indijance. V vojni proti Mehiki se je jako odlikoval in je l. 1848 postal predsednik Združenih ameriških držav.

Boji s sužnji.

V veliki usodni uri Severne Amerike je bil Abraham Linkoln njen voditelj. Takrat se je dozdevalo, da se bo mlada država razrušila. Abraham Lincoln je s svojimi zastopniki severnih pokrajin odločno sklenil, da se mora suženjstvo odpraviti. Južne pokrajine so se odcepile, razglasile so svojo neodvisnost in so se nazvale konfederacija. V državljanski vojni so najprej zmagali tisti, ki so bili še za suženjstvo s predsednikom Davisom na čelu. Lincolnov položaj je bil v hudi stiski. Od zunaj so se dvignili strašni sovražniki v Angležih, ki so podpirali južne države, in pa Napoleon III. Dvignili so se Indijanci in čelo zamorci, katere je hotel osvoboditi. Štiri leta je besnela državljanska vojna, dokler se ni generaloma Grantu in Shermanu posrečilo konfederacije pobiti. Ta vojna je imela vse polno dramatičnih dogodkov. Ena od teh je bil slaven pohod do morja, ki ga je izvedel general Shershdan kar skozi sredo konfederacijskih čet. Abrahama Lincolna je čez nekaj dni po mirovni pogodbi l. 1868 umoril neki igralec v gledališču.

Sledil ga je general Frant. Leta 1872 je bil vnovič izvoljen. Po njegovi zaslugi je dobila Severna Amerika veličastno železniško omrežje in je bil Atlantski ocean z železnico zvezan s Tihim oceanom. — Leta 1880 je postal predsednik Garfield, ki je bil umorjen. Tudi Mac Kinley, ki je vodil zmagovito vojno zoper Španijo, je osvobodil Kubo in osvojil Filipine, je bil umorjen.

Njegov naslednik Theodore Roosevelt, je bil eden najpriljubnejših predsednikov. On je spoznal tudi, da se doktrina Monroe ne more obdržati in pod njim se je začela Unija vmešavati v širšo zunanjo politiko. Roosevelt je bil športnik, odličen jezdec, častnik, izvrsten govornik in je znal sijajno nastopati v Beli hiši. Glas o njemu se je tako širil po svetu, da je na potovanju po Evropi hodil okoli ko kak zmagovalec. Znano je, da je bil Theodor Roosevelt edini moški, ki ga je cesar Franc Jožef sprejel, čeprav ni bil v fraku niti v uniformi. Leta 1916 je bil Roosevelt polkovnik konjenice. Umrl je pa, preden se je vrnil v Evropo.

Štirinajst točk.

V svetovni vojni od 1914—1918 je bil predsednik Unije znani Woodrov Wilson Reči smemo da je on odločeval v vojni in o miru. Mirovna pogajanja so se sklepala po njegovih znanih 14 točkah.

Zdaj kandidira Franklin Roosevelt že v tretjič za čast predsednika Združenih ameriških držav. Šele poznejši zgodovinarji bodo mogli spoznati vlogo, ki jo je Roosevelt zavzemal v tej vojni. Roosevelt je doslej že pokazal, da se tudi USA zanima za to novo evropsko vojno.

Življenjska tragedija v mehiških pragozdovih

Indijanska naselbina Tiltepee je skrita med ogromnimi pragozdovi na jugu Mehike ob reki Atoyac, nedaleč od mesta Culcatlana. Po potresu pred nekaj meseci so se zatekli begunci iz potresnega ozemlja v mesto Oxacz. Veliko pozornost sta zbudili dve begunski družini, ker so bili vsi člani slepi. Neki zdravnik za očesne bolezni se je pozanimal za ubožce in jih povpraševal, kako to, da so vsi slepi. Zelo se je začudil, ko so mu pojasnili, da prihajajo iz kraja na skrajnem jugu, kjer so vsa živa bitja slepa.

V ta prečudni kraj poslana komisija je poslala o tej nenavadni vasi v srce segajoče poročilo Prebivalci Tiltepeeja so lacondonski Indijanci, potomci nekdaj visokokulturnih Indijancev iz plemena Maya. Z neverjetno zanesljivostjo so slepci vodili člane odprave skozi bujno porasel pragozd do svoje vasice. Vsa živa bitja v Tiltepeeju so slepa. Sicer hodijo ljudje in živali tako zanesljivo, da na prvi pogled niti ne opaziš, da so slepi; utegneš si misliti, da si stopil v navadno indijansko vas. Toda pri natančnejšem opazovanju spoznaš nenavadno tragiko tega plemena. Neki kmet orje njivo na jasi ob gozdu z dvema voloma. Vola sta slepa. Slepi psi oblajajo tujca, ko stopi v vas. Slepe ženske pletejo prekrasne pletenine. V vsej vasi samo nekaj dojenčkov še ni oslepelo.

Slepi lacandonski Indijanci niso lepi ljudje, ugasle zenice čudno omrtve njihove obraze. Vseeno jih pa vidiš vesele in razigrane pri vaških zabavah. Učenjaki so pod mnogimi razvalinami okrog Tiltepeeja izkopali stare malike, prav tako — slepe. Znanstvena odprava je ugotovila, da slepota ni nalezljiva. Še nihče ni nalezel slepote, če je koga v vasi samo obiskal, pa tudi če je dalj časa živel pri slepih vaščanih. Zdravniki so nazadnje odkrili mikroskopsko majhnega črvička, ki se zaje v očesno veznico. Po dolgih in natančnih opazovanjih so pa morali priznati, da ta črviček tudi ni v zvezi s slepoto, kajti črvička so našli že tudi v očesnih veznicah ljudi, ki niso slepi. Živalca torej nikakor ni vzrok te hude bolezni. Najverjetnejše je, da je skrivnostni vzrok slepote teh Indijancev splošna degeneriranost.

Sadje - zdravilo

Sveže sadje, ki ga je sedaj čedalje več na trgu, ni samo za posladek, temveč je tudi izvrstno zdravilo.

Češnje čistijo n. pr. kri, sladke češnje pospešujejo nastajanje tega življenjskega soka, kisle pa podpirajo delovanje jeter in obisti. Osebe, ki trpijo za kislino v želodcu, smejo jesti seveda samo sladke češnje.

Jagode pospešujejo v posebni meri nastajanje krvi in jo čistijo. Vsebujejo mnogo železa, natrija, kalcija in silicija.

Grozdičje ima mnogo sadne kisline. Črne in bele jagode so učinkovitejše nego rdeče. Priporočati jih je škrofuloznim in tistim, ki imajo krvne bolezni.

Za kratek čas

Ženitna ponudba

"Gospodična Eva, ali bi se poročili z bedakom samo zato, ker ima denar?"

"Oh, vaša ženitna ponudba me je tako presenetila!"

Uslužnost

Gospodična: "Takšna tema je, da niti svojih ust ne najdem."

Gospod: "Dovolite, gospodična, da jih poiščem jaz."

Materin ponos.

Mati pripoveduje Tončkovemu stricu: "Ne moreš si misliti, kako ta frkolin napreduje v šoli. Tako bistre glave kot on, menda ni nihče. No, Tonček, podi sem in povej stricu, koliko je tri in tri!"

"Tri in tri je pet!" — odgovori Tonček.

Mati se ponosno obrne k stricu in reče:

"Vidiš, samo za eno se je zmotil!"

Prebrisani Ivo.

Mati: Ravnokar je še bil na mizi kos kolača. Kdo ga je vzel?

Ivo: Dal sem ga lačnemu dečku.

Mati: Prav tako! Kdo pa je bil ta lačni deček?

Ivo (malo pomisli): Ta deček sem bil — jaz!

Ne mudi se mu

Učitelj uči otroke, naj bodo pridni, če hočejo priti v nebesa. Nato pa jih vpraša: "No, otroci, kdo izmed vas bi hotel v nebesa?"

Oglasi se ves razred, samo Jožek obsedi.

Učitelj: "No, Jožek, ali ti nočeš v nebesa?"

Jožek: "Hočem že, gospod učitelj, toda meni se še ne mudi."

POSLUŽUJTE SE PODJETIJ, KI OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU!

Dr. Nicolás Martín
ODVETNIK
ZA TRGOVSKE ZADEVE
Posvetovanje za naročnike Slovenskega lista brezplačno.
ARENALES 1361
U. T. 41-3520, Buenos Aires

Dr. Enrique Daniel Dauga
Zobozdravnik
od Asistencie Publike
C. M. Box
Vsak dan od 2 do 7 ure pop.
Fco. Lacroze 3708, Chacarita
Buenos Aires

Kavarna in pizerija
Razna vina — Vsakovrstni likerji in vedno sveže pivo.
Rojakom se priporoča
PETER FILIPČIČ
WARNES 2101 esq. Garmendia
U. T. 59-2295
La Paternal Bs. Aires

Aleksander Štoka
STAVBENO TEHNIŠKO PODJETJE
Se priporoča našim rojakom.
ALVAREZ THOMAS 1035
U. T. 54 - 2756
Buenos Aires

Krojačnica 'Gorica'
Franc Leban
WARNES 2191 Bs. Aires
Nasproti postaje La Paternal

Slov. Babica
FILOMENA BENEŠ-BILKOVA
Diplomirana na Univerzi v Pragi in v Buenos Airesu
Ordinira od 9 zjutr. do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"
VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU
Ne pozabite
FOTO "LA MODERNA"
S. SASLAVSKY
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

Ugodna prilika
PISALNE in ŠIVALNE STROJE, RADIO APARATE, KUHINJE in PEČI na petrolejski piln DVOKOLESA, DRAGULJE, KALEFONE, PORCELANASTO in ALUMINJSKO POSODO i. t. d. dobite lahko po isti ceni kakor v trgovini na mesečne obroke.
Obrnite se pismeno na:
"AGENTURA", SARMIENTO 299, ofic. 358, Bs. As. — ali pa po telefonu na 31 - Retiro - 1637, od 9—12 h.

Slovenski stavbenik
Za načrte, betonske preračune in Firmo,
obrnite se do tehničnega konstruktorja
FRANCA KLANJŠEK
Marcos Sastre 4363
Villa Devoto U. T. 50 - 0277

Ob bregovih reke Paraná

Dežela komarjev bi se nemara tudi lahko imenovala pokrajina ob bregovih reke Paraná. Posebno južna stran, leži dosti nizko in je prepreżena z raznimi strugami, po katerih pritekajo potoki iz notranjosti dežele. Mesto mostov bi se lahko imenovalo Santa Fe, ki je tudi glavno mesto province Santa Fe. Prvo, kar zapaziš, ko se temu mestu bližaš, so mostovi in mostovi. Sedaj pa še celo, ker so zgradili moderno cesto, ki je dobila tudi novo mostovje. Na prostranih močvirjih okrog mesta se ležejo miljarde komarjev.

Toda, kako to? sem začudeno pogledal, ko je brzel mikro čez dolgi most. Voda se je obrnila nazaj! — tekla je notri v deželo, od reke Paraná navzgor. Prejšnji dan je bilo namreč znatno deževje, ki je vodo močno dvignilo v glavni reki in ker imajo vode tako neznaten padec, se je voda obrnila notri v dezelo.

Tamkaj onstran mostu pa so že čakale našega pozdrava starodavne zgradbe, so pogledavali čez očrnele hiše zvoniki starodavnih cerkvá. Mesto se ponaša s svojo staro zgodovino. Saj je bilo ustanovljeno že leta 1573 in je igralo skozi vsa stoletja važno vlogo. Šele v zadnjih desetletjih je dobilo mesto Santa Fe nevarnega tekmeca v mestu Rosario.

Santa Fe je središče zelo rodovitne dežele. Razkošno zelenje je bohotno gnalo v pomladno rast; smehljaje se pozdravlja brzečega potnika gostorazraščeni lan; v pomladnem vetru je valovalo pšenično polje, ono polje tam je že rumeno cvetelo: repica pomešana med lan je to, kar bo dalo ob svojem času obilo olja; sem pa tja pa je cvetela tudi poniżna breskev; tudi vrbe so že razpletale kite listja, ko smo brzeli z mikroomnibusom od San Francisca proti Santa Fe. Mnogokje pa je bilo videti že zemljo sveže obdelano. Tamkaj bo pa koruza pognala stotero seme... Marsikdo od naših rojakov pozna tisto deželo prav po trganju koruze, ko os se zaslužili tamkaj v kratkem lepi denarji, če se je kdo zna urno obrniti... Pa to je bilo! To zadnje leto je pa koruzna trgatev odpovedala, ker se je obetala slaba letina. Strašilo vojske je spravilo v nered argentinsko gospodarstvo in sedaj čakajo v napolnjenih lesah, v širokih kopah razstavljenih po širnem polju, zlati koruzni čečarki, kdaj se bo oglasil kupec, da jih odpelje za — kurivo... ker se ne bo plačalo niti delo trgatve in še manj če bi hoteli sirk izružiti...

Mesto Santa Fe ima kakih 150.000 prebivalcev, med katerimi je pa videti že mnogo več primešane "črne" krvi, kot med prebivalstvom Buenosa ali Rosaria. Podnebje je namreč tamkaj manj ugodno za Evropca. Vročina je znatno občutnejša. Saj je povprečna letna temperatura tam vedno za kake 4 stopinje višja kot po buenosaireški provinci in tudi vstran od kotanje v kateri stoji mesto Santa Fe.

Zato je povsem naravno, da to mesto naših ljudi ni veliko pritegnilo. Marsikdo je potoval skozi. Začasno so poskusili srečo tam mnogi od onih, ki so pozneje našli svoj dom v Čaku, drugi so se razlezli iz mesta ven na deželo in ga menda ni kraja kjer bi ne bilo nobenega našega človeka. Le škoda, da so ljudje večinoma tako malomarni, da se nič ne pobrigajo za zvezo s slovenstvom v Buenos Airesu.

Ko sem bil prvič v Santa Fe pred dvemi leti, sem našel dva slovenska almacena. To pot ni bilo nobenega več. To se pravi: ni ga bilo na starem mestu, pač pa sta oba gospodarja pobegnila iz mesta v izvencentrična naselja, kjer nadaljujeta sedaj v lastnih hišah. Tavželj ima trgovino na "Los Hornos", Podlipca pa je obiskala sreča in je zadel v loteriji toliko, da si je s tistim tudi zgradil dom svoje bodočnosti po svojem okusu, a to že malo bolj zunaj, že izven mesta, blizu "Guadalupe", slovite božje poti, ki je oddaljena kakih 70 km od mesta.

Na Los Hornos živi blizu skupaj več slovenskih družin, ki imajo svoj zaslužek večinoma v mestu v privatnih službah. Tamkaj živi cela družina Jakin iz Kojskega, tam ima dom Lojze Pertout iz Solkana, edini rojak, za katerega naslov sem že preje vedel; našel sem celo ljubljančana Bukovnika, srečal tudi Sedmaka Štefana iz Pivke, ki je skupaj z Rolihom edini naročnik Slovenskega list v Santa Fe. Vseh pa nisem mogel poiskati, ker mi je bil čas odmerjen s tremi urami in nič več.

Pač pa sem stopil še do dveh naših dijakov, ki se šolata v zavodu Imaculata Concepción: to sta Jože in Lojze Glavič. Mlada, nadebudna fanta sta si izbrala jezuitski zavod v Santa Fe in tamkaj sem ju našel. Vsa radostna sta se mi prismehljala nasproti. Kako tudi ne. Saj je bil to prvi obisk, ki sta ga dobila tja, kajti mama in ata nemoreta na tako dolgo pot, drugega pa tudi ni, ki bi ju obiskal.

Vesela sta bila ona dva, vesel pa tudi jaz, ko sem ju po dolgem videl našel tako zadovoljna. Res sta dastara znanca; še bolj pa, ker sem ju leč od svojcev in jima je misel na to za trenutek bridka, toda dobro sta razumela, v čem je osnova človekove sreče, in zato sta se z vso vnemo mlade duše posvetila svojemu delu, da bosta nekoč koristna člana človeške družbe, z željo da bi bila nekoč ne "v napotje" s tem, da bi drugim odvzemala dobre službe, marveč vsem v pomoč, ko bosta postala tolažilna angelja trpečemu človeštvu, ki samoljubno išče svojo srečo v sanjah srečnega življenja, pri čemer vedno pada v nova razočaranja.

Vesel sem ju bil teh dveh bratcev Glavičev, katere mi je tudi ravnatelj nad vse pohvalil.

"Če imate kako naročilo, katerokoli opravilo v vaši službi kot slovenski kaplan, Jožko vam je na razpolago za vse. Jaz mu popolnoma zaupam in mu dovolim da gre k rojakom na obisk s katerimkoli naročilom, če se vam bo zdelo, da bi mogel kaj dobrega storiti", tako se je izrazil g. ravnatelj, ko nas je vodil v sprejemno sobo.

Stopali smo čez širna dvorišča, ki so prav tisti hip odmevala od rezkih povelj skavtom. Ti so se namreč vežbali za nastope ob priliki slovesnosti velikega euharističnega kongresa, ki se vrši v dneh od 11 do 14. oktobra v Santa Fe. Tukaj je bilo kakih 500 mladeničev v 11 letih, ono dvorišče je spet imelo kakih 300 dečkov s 14 leti in še zadnje je vstrepetavalo pod krepkimi udarci stopinj: bili so že odrastli fantje.

Več kot 1000 mladeničev se je vežbalo za ta nastop. In vse to sami jezuitski gojenci; 1/3 notranjih, ostali pa zunanji.

Pa ne le jezuitski gojenci so kazali živo pripravo na pričakovane velike kongresne dneve: vse mesto je glasno oznanjalo, da se bliža pričakovani dan. Saj je bila skoraj sleherna hiša okrašena s kongresnim znakom. Vse je pričakovalo, kakor Jeruzalem na cvetno nedeljo, ko je Gospod Jezus jezdil v slavnostnem sprevodu skozi goste množice svoj zmagoslavni pohod.

Santa Fe! Lepo ime, katero je ustanovitelj mesta Gaboto vzel iz globoke vere, katera je skozi nadaljna stoletja gibala srca stanovalcev tega mesta na bregovih reke Paraná. Prav ista vera pa bo združila zopet te dni množice vernikov v mestu Santa Fe, da izpričajo javno svojo vero v resnično pričujočnost euharističnega Zveličarja v sveti Hostiji.

Tudi nekateri naši rojaki iz Buenos Airesa in drugi iz Paraná so pohiteli v teh dneh na kongres, tako, da bomo tudi Slovenci tam zastopani.

Janez Hladnik

Ples Japonk, ki so ga izvajale naše male deklice s Paternala

Cerkveni vestnik

13. okt. maša na Avellanedi za Ivan Ošaj. Molitve na Paternalu.

20. okt. maša na Paternalu za Franca Marušič. Molitve na Avellanedi ob 4 uri.

Dne 19. in 20. okt. bo sv. maša za stariše Žigon in Bratina.

Euharističen kongres se vrši od 11. do 14. okt. v mestu Santa Fe. Stotisoči vernih kristjanov bodo pohitei v to staroslavno mesto, da se tamkaj poklonijo Knezu miru, ki skrit v beli hostiji nadaljuje svoje bivanje med nevernimi in nevrednimi zemljani, dajoč vsakemu dovolj prilike, da se mu približa in da ob njegovem tabernaklju premisli smisel in namen svojega življenja. Nekoč, ko bomo stopili pred njega kot našega sodnika, bomo šele doumeli brezkončno dobroto, ki nam jo izkazuje Jezus v sveti Hostiji, ko nam da se z njim združimo in se tako daje priliko, da se mu približamo, prav pripravimo na večne stvari.

Naša služba božja 13. okt. je namenjena tej veliki euharistični misli. Pridite vsi verni rojaki, da se poklonimo euharističnemu kralju tudi mi in poprosimo kneza miru za tako silno potrebo celega sveta.

Janez Hladnik

Krojačnica

Izdelujem obleke po najnovejši modi. — Cene zmerne.

Rojakom se priporoča

Peter Capuder

AYACUCHO 975, U. T. 41-9718
Buenos Aires

ZGODOVINSKI ROMAN

Caričin ljubljenec

Nadaljevanje 200

Livija in jaz sva sklenila, da se bova takoj poročila.

Nisva namreč smela tudi v bodoče ostati pod isto sterho.

Živel sem z njo v isti hiši, če tudi ni bila moja žena in kljub temu, da sva si lahko vsako jutro mirno pogledala v oči, sva vedela, da bi naju ljudje lahko začeli klevetati.

To pa sva hotela na vsak način preprečiti.

Sporočila sva svoj sklep uglednemu vaškemu župniku, pri katerem sem živel nekaj dni po materini smrti in on je privolil, da naju bo poročil.

— Pokojni grof te je vedno imel rad, Vilibald, — mi je rekel župnik, — in če gleda sedaj iz nebes na vaju, bo gotovo blagoslovil vajino zvezo in ljubezen!

Tam, v nebesih, kjer se sedaj nahaja, ni več neumnih pomislekov, ki ljudem zastirajo oči kakor megla.

Vrnila sva se v dvorec in pripravila vse za poroko.

Ko se je zmračilo, sva se podala v vas, kjer naju je duhovnik poročil v mali vaški cerkvici.

Nihče se ni udeležil poroke, razen duhovnika, starega vaškega zdravnika in njegove dobre žene, ki sta nama bila za priči.

Duhovnik je imel na naju lep nagovor, v najinih očeh so blestele solze in ko je bila poroka končana, so nama sisnili ti pošteni ljudje roko in nama želeli mnogo sreče.

Nato sva se vrnila v dvorec.

Noč je bila za naju srečna in blažena.

Našla sva se v vroči, žarki ljubezni, zdelo se je, da so naposled izginili hudobni duhovi, ki so doslej kraljevali v tem dvorcu, zdelo se je, da se je naposled — naposled nasellila sreča v tej hiši.

Vse sluge, ki nama niso ugajali, sva odpustila.

Najprej sva odpustila starega hudobnega kastelana Osipa, toda jaz se mu nisem maščeval, ker se je napram meni tako podlo in nizkotno obnašal.

Nisem ga odpustil brez sredstev, temveč sem mu nakazal malo penzijo, s katero je lahko brezskrbno živel.

Da, to so bili srečni časi.

Tako srečni, da nikakor niso mogli dolgo trajati.

Ljudje ne uživajo nikoli neprenehoma svojo srečo in blaženost, — sreča se pojavi, pokaže se samo, potem pa zopet izgine.

Toda to je tudi dobro, ker ljudje ne bi znali sreče ceniti, ako bi bili vedno enako srečni.

Grofove oporoke še nisva odprla.

To se bo zgodilo še-le, ko bodo minili trije meseci po njegovi smrti.

Pismo, ki mi ga je grof izročil, sem še vedno nosil s seboj v žepu.

Pokazal sem ga Liviji, ki je poljubila rokopis svojega očeta obenem pa se je čudila, kaj je pisal meni, ne pa njej.

— Tebi, draga moja Livija, — sem ji dejal, — ono noč tvoj oče ni mogel pisati, — preveč bi ga bolelo, če bi se moral od tebe posloviti.

Nedvomno je, da omenja tvoj oče tudi tebe v pismu.

Ko je umiral, me je prosil, naj pazim nate in naj te nikoli ne zapustim.

Denarja sva imela dovolj.

Razen tega pa sva že prej vedela, da vse, kar je grof posedoval, pripada sedaj njegovi edini hčerki, Liviji.

Ona je morala podedovati posestva in premoženje družine, ker je bila edina zakonita naslednica.

živa.

Grofica namreč tudi ni bila več

Šest tednov po grofovi smrti smo dobili iz Pariza poročilo, da so potegnili nekega dne neko mrtvo ženo iz Seine.

Ko so jo odnesli v mrtvašnico in jo preiskali so našli v njenem žepu razne papirje, ki so dokazovali, da je utopljenka grofica.

Tako ni bilo na svetu tudi tiste, ki bi eventualno lahko zahtevala del grofovega premoženja.

Livija je jokala, ko je zvedela, da ji je mati umrla.

Toda ta žena je bila tako podla, tako sramotno je prevarala svojega moža, da res ni zaslužila drugega kakor zaničevanje lastnega otroka in zato je Livija kmalu pozabila na svojo mater.

Od prvega detinjstva je bila ta žena nervozna, mučila je ne samo služinčad, temveč tudi grofa in hčerko, nikoli ni pokazala napram Liviji prave ljubezni in zato ni čudno, da je moja mlada soproga ni objokovala.

Tako so minili trije meseci.

Živela sva kakor v raju, — ljubila sva se in bila sva srečna.

Vsako željo sva drug drugemu čitala na čelu, od zgodnjega jutra do poznega večera sva bila vedno skupaj.

Tako je nastopila pomlad.

Vse je ozelenelo, drevje je cvetelo, zrak je bil dišeč in blag, solnce je sijalo, — pomlad je prišla v najini srci — pomlad ljubezni.

Oh, srečen je tisti, ki je sam okusil pomlad ljubezni, — toda če ga pri tem ni poškodoval zimski mraz.

Carica je opazovala mladega in lepega trapista, ki je tako navdušeno govoril o ljubezni.

Morala si je priznati, da je redko videla tako lepega moškega, kakor je bil ta mladi menih.

S Potemkinom se seveda ni mogel meriti.

Toda vendar je bil lep, ta brat Ignotus, zelo lep, ko je tako navdušeno govoril o svoji ljubezni.

—Ta Livija je bila res srečna, — pomisli ona. — Toda kaj se je zgodilo z njo?

Zakaj jo je njen mož zapustil?

Ali ga je morda?

— Sedaj pa bom končal svojo povest, — reče v tem trenutku trapist.

Jokali se boste, ko boste slišali konec.

Zato mi oprostite, če sem se drznil ganiti do solz carico Katarino rusko, ki me bo gotovo razumela in čutila z menoj?

— Caričina dolžnost je, da žaluje — odvrne Katarina, — če gre za nesrečo njenih podanikov.

Nadaljujte, brat Ignotus!

— Tako je napočil dan, ko sem odprl pismo, ki mi ga je izročil grof onega dne, ko je za vedno zatisnil svoje plemenite oči...

Livija in jaz sva čutila, da je najina dolžnost, da svečano odpreva njegovo oporoko.

— Veš kaj, ljubljena? — sem ji rekel dan prej.

Jutri zjutraj bova odšla skupaj v grobnico in bova pred krsto tvojega očeta odprla pismo in prečitala njegovo zadnjo voljo.

— Da, naj bo tako, — je odvrnila moja žena.

Drugo jutro sva zgodaj vstala.

Prijela sva se za roko in odšla v obiteljsko grobnico, ki se je nahajala daleč zunaj v drevoredu.

Bilo je prekrasno pomladansko jutro.

Ptice so prepevale in radostno poskakovale v pomladanskem jutru z veje na vejo, metulji so frfotali od cvetja do cvetja, male čebele so brenčale in zbirale med.

Drugače pa je bilo tiho in svečano kakor v cerkvi.

Ko sva stopila v grobnico in stala pred grofovo krsto, se Livija nežno privije k meni in mi zašepeče:

— Oh, ljubljeni, kako lepo je življenje, kako žalostno pa je v tem strašnem prostoru.

Ko je človek mrtev, ko mora ležati v ozki rakvi, ne more več videti, kako krasen je ta svet, kako divnega ga je Bog ustvaril!

— Če bi vedel, da bi lahko s teboj počival v isti krsti, — sem nadaljeval, — bi smrt zame ne bila niti malo strašna!

Ona me poljubi za te besede.

Dolgo sva se še tako pogovarjala in premišljevala.

Nato pa vzamem iz žepa grofovo pismo, pobožno sem opazoval pečate, s katerimi je bilo zapečateno.

Nato sem dejal:

— Naj se zgodi tvoja volja, plemeniti pokojnik!

Trije meseci so minili, odkar si mi izročil to pismo — sedaj ga bom odprl poleg tvoje krste, sedaj bom boleg tvoje hčerke, ki je postala moja ljubljena žena, prečital in zvedel, kaj mi ukazuješ!

— Pridi, moja draga Livija — sem se obrnil k svoji ljubljeni mladi ženi, — stopi bližje, objemi me, prečital ti bom pismo.

Livija me uboga.

Ona pritisne svoj obraz na mojega, jaz pa sem odpečatil pismo.

Bilo je kratko.

Z drhtečim glasom sem čital:

Vilibald!

Oprosti mi, da sem te imel za slugo v hiši, — oprosti mi, da ti nisem dal onega mesta, ki ti pripada. Oh, storil sem to le zato, da bi sploh mogel biti v moji bližini.

Ljubil sem te, kakor ljubim Livijo in zato je moja želja, da ostaneta zvesta drug drugemu, da jo braniš in varuješ tudi takrat, ko se bo nekoč poročila.

V svoji oporoki zapuščam milijon rubljev. Prepričan sem, da boš ta denar dobro uporabil, ker vem, da si moder in plemenit!

Sedaj pa poslušaj greh mojega življenja, — razumi ga in mi ga odpusti.

Žena kmeta Ostrovskega, Katjuša, je bila nekoč moja ljubica.

SLOVENSKI LIST

List izdajata: "SLOVENSKI DOM" in KONSORCIJ

O oslu, Toncu in novi računici

Pri krstu so mu izbrali za patrona Sv. Antona, doma pa so mu ime škrajšali in ga klicali za Tonca. Mali je naglo rasel in je bil zdrav in čvrst, še prečvrst, so rekli mati. Nikoli ni miroval in vse je pretaknil in prekucnil, da so bili venomer križi z njim. Zgodaj je skobacal in jel hoditi in kar kmalu je bil goden za pastirja in za šolo, pa je dopoldne gonil živino na pašo, popoldne pa jo je s platneno torbo na hrbtu mahal v šolo.

Na paši je bil zadovoljen Plezal je kakor veverica in se je naglo naučil tudi drugih pastirskih spretnost.i Kamen je znal zagnati po vodi tako, da je po trikrat, po štirikrat odskočil iznad gladine. Ptice je poznal po petju in perju in se je od marsikaterega pastirja razlikoval le v toliko, da krilatim pevcem ni storil nikoli nič žalega. Drugače pa — ej, kdor je bil pastir, se ni rad zameril Toncu! Njegova pest je bila kakor kamen in komur so se kdaj Tončevi prsti rili po laseh, je potlej najmanj 14 dni hodil gologlav, tako ga je vse bolelo.

Radi plezalske spretnosti in svoje bojevitosti je moral Tonc doma preslišati nekatero gorko in tudi brezovka je pod vodstvom očetove in materine roke večkrat tipala po njem, tovariši pa so ga močno cenili in se ga tudi primerno bali. V pastirskem stanu tedaj ni doživljal omembe vrednih neprilik, zato pa je bila njegova šolarska slava bolj trnjeva. Že sama okolnost, da je moral po toliko ur na dan mirno presedeti v klopi, ga je navdajala z žalostjo. Žalosten pa Tonc ni bil rad in si je zato v šoli pomagal, kakor je vedel in znal. Zdaj je prinesel s seboj iz vrbovega lubja urezano piščal, zdaj iz smrekove skorje zvito trobento, pa je sredi najbolj skrbne učiteljeve razlage zapiskal ali zatrobil, da je takoj ves razred bušil v smeh. Tudi Tonc sam se je

Mladinski kotiček

smejal in se mu je zdelo, da je učitelju in sošolcem napravil veliko uslugo, ko jim je tako na lepem preskrbel malo razvedrila. Gospod učitelj pa je bil drugih misli in je čez očala jezno pogledal dečka:

"Tonc, prinesi svoje umetnije sem!"

Tonc vstane in s strahom nese piščalko ali trobento ter jo že od daleč položi na mizo pred učitelja, pa nekam čudno se mu mudi nazaj v klop. Po razredu še vedno odmeva smeh, dokler učitelj osorno ne zapove:

"Mir!"

Deca utihne in Tonc cvileče zajavka: "Ai, aaaiiiiijjj!" Učiteljeva levica se je pretesno oprijela dečkovega ušesa, desnica pa je hkrati segla po dolgi palici.

"Ali boš še kdaj?"

Tonc ne laže rad in si tudi ne upa obljubiti nič takega kar bržčas ne bo mogel izpolniti, zato tudi na učiteljevo vprašanje le previdno odkima in zopet zajavka.

"V kot!" Pokaže gospod učitelj, a Tonc je zopet zadovoljen, ko začuti, da sta obe ušesi res svobodni. Kmalu pozabi bolečine in se skrivaj namuzne zdaj temu, zdaj onemu v razredu, kakor da bi ga hotel opomniti:

"Ali nisem lepo zapiskal?"

Otroci se zahihitajo, a za učiteljevimi očali se jezno zabliska:

"Tonc, klečat!"

In Tonc že kleči. Malo ga je sram, malo ga začno tudi boleti kolena, pa zopet ne more mirovati. Naj se gospod učitelj še tako trudi, je vse zaman: učencem se zdi mali bolj zanimiv nego vsa učenost.

"Zdaj mi je pa že dovolj!" se razsrdi gospod učitelj. "Do jutri boš za kazen 100 krat napisal: V šoli moram biti priden in miren. — Razumeš?" Tonc prikima. — "V klop!" ukaže nato gospod učitelj.

Na vrsti je računstvo. Naštevanka dela kuštravim učenjakom hude preglavice, Toncu najhujše. Kakorkoli zasuče številke, se mu ne nalete prav. "Za norčije si dober, naštevanka ti pa ne gre!" stopi gospod učitelj k dečku "Kje imaš računico", Tonc izvleče zamaščeno in močno razcefrano knjigo iz torbe. "Kje si pa to ujel? Ali si znoj otiral z njo?" Tonc se zasmeje in odkima. "Pa vendar..." "Nisem," meni deček. "Prej jo je imela moja sestra, še prej pa starejši brat...."

"Potem je res odslužila svoj rok. Ali bi se naučil naštevanke, ako bi imel novo knjigo?"

"Nemara bi se pa res..." kima Tonc, gospod učitelj pa vzame iz omare čisto novo računico in jo pokaže vsemu razredu: "Ta bo odslej Tončeva. Boste videli, kako bo jutri znal naštevanko. Vse vas užene v kozji rog!"

Tonc je vesel in ponosen. Kar zapiskal bi, ako bi še imel piščalko. "Kazen pa moraš kljub temu napisati."

"Bom", kima mali in vzlic kazni ta dan veselo odhaja iz šole. "Ali vidite, kaj sem dobil v šoli?" se brž postavi doma z novo računico.

"Kaj si bil res tako priden?" se hkrati začudita mati in oče, a sinko se le namuzne, češ: "Sam sebe ne morem hvaliti, a novo računico sem le dobil. "Pa je Tonca čakalo tudi doma veselo presenečenje; oče je bil popoldne kupil oslička, češ: "Za krmo ni izbirčen, kaj malega bomo pa že kar lahko pripeljili z njim."

Kakor je sinko zaslišal novico, je moral takoj v hlev. Sivi dolgouhec si je pazljivo ogledoval mladega obiskovalca in je kmalu zadovoljno zarigal, češ: "S temle se bova pa menda dobro razumela." Tudi Tonc je bil vesel in je takoj prosil očeta, da bi smel zjutraj s čredo še osla odgnati na pašo. "Če ti le ne bo preveč nagajal." "Oh, saj bo priden", je bil pastir tako navdušen za novega člana svoje črede, da mu oče ni mogel odreči prošnje. Zvečer ni mogel misliti niti na šolo niti na kazen. Malo je manjkalo, da po večerji ni kar za mizo zadremal, a zjutraj je bil prvi na nogah. Ko je gnal na pašo, je stopal poleg oslička in se je oziral na desno in levo, kje bi ugledal tovariša-pastirja in mu brž pokazal knjigo in sivca. Vzel je namreč na pašo s seboj tudi šolarsko torbo, ker je bil trdno sklenil, da se bo res učil naštevanke in tudi napisal kazen. Na vse zadnje je gospod učitelj le dober človek in mu Tonc že mora privoščiti malo veselja. Doma je našel za omaro velik kos bledorjavega papirja, ki je v njem mati prinesla zavitega nekaj blaga iz trgovine. S pipcem bo papir na paši lepo obrezal in se kar lotil pisanja. Kako je že naročil gospod učitelj? Aha: Stokrat — moram — v šoli biti priden in miren.

Pa naj bo, če res mora biti! Ko napiše, se takoj loti naštevanke. Tokrat hoče Tonc pokazati, da je korenina.

Jutro je jasno in sonce začne kmalu pripekati. Živina išče sence in v čredi je najbolj potrpežljiv novi sivec, ki pridno muli travo okrog Tonca. "Najprej kazen!" si prigovarja pastir, razgrne papir na veliko skalo in ga skrbno obreže. Potem premišljuje. Stokrat napisati toliko besedi, to bo trajalo. Kaj, Nemara mu med učenjem šine kaj pametnega v glavo. Začne se učiti ko bi se prej malo lotil naštevanke? in mu izprva gre kakor namazano, polagoma pa se mu začne zatikati in številke se zopet prekucujejo po svoje kakor v šoli, kadar ga gospod učitelj nenadoma pokliče pred tablo. Tedaj pa, ej, sredi nejevolje se zablisne Toncu pametna misel! Kazen bo napisal, pa še kako urno jo bo.

Naglo razgrne papir in se loti:

STOKRAT MORAM V ŠOLI BITI PRIDEN IN MIREN.

Črke so velike in se košatijo po papirju kakor županova krčma ob veliki cesti. "Juhuhu!" od veselja poskoči Tonc in objame osliča. "Ako se gospod učitelj zdaj ne bo smejal, potem mu sploh ni več pomoči. "Deček zgane papir, ga previdno položi v torbo, vse skupaj pa skrije pod skalo in se zopet loti naštevanke. Ako bi ne bil tako trdno obljubil in bi ne imel nove knjige, bi zdajle že rajši legel v senco in malo oponašal skobca ali kragulja, tako mu pa res ne kaže nič drugega kakor vztrajati. Uči se in uči, sonce pripeka, živina polega v senci, le prijazni oslič se še pase blizu pastirja.

"Tebi je lahko", vzdihne Tonc, "ko ti ni treba znati naštevanke."

In sivi četveronožec dvigne glavo, malo postriže z ušesi in krepko zariga. Deček se smeje, brblja in ponavlja številke, a bolj ko ponavlja, manj mu ostane v glavi te bridke učenosti. Samo oči so bolj in bolj trudne in veke so kakor svinčene.

(Nadaljuje prihodnjič)

Zdravko Ocvirk:

Pridni šolarček

Naš Marjanček
ni zaspanček:
vedno zgodaj vstane.

Sedma bije,
on že vpije
in oči si mane.

Rana ura —
zlata ura,
pravi star pregovor;

za lenuha —
skorja kruha
in beraški tovor.

Že se umije,
kavo spije,
urno se odpravi.

Knjige vzame
brž na rame,
v šolo se odpravi.....

Odpeljal sem jo iz neke poštene meščanske obitelji, ona se je v mene zaljubila in se mi udala. Toda ko bi se moral roditi najin otrok, je želel moj oče in me silil, da se naj poročim s svojo sestrično Vero.

Da bi mi Katjuša ostala v bližini, sem sklenil oženiti jo s kmetom Ostrovskim, ki se mi je zdel pošten in dober človek.

Nato si se ti rodil.

Ljudje so te imenovali Vilibalda Ostrovskega, toda ti se po pravem imenuješ Vilibald, grof Suvadovski, ker si moj sin.

Tvoj oče
grof Poliodor Suvadovski.

Pol minute je ostalo v grobnici vse tiho.

Nato pa sva se zdrznila, — oba sva zakričala in se drug drugemu umaknila, kakor da se je naju nenadoma lotila kuga.

Livija je takoj pobegnila iz grobnice, jaz pa — jaz sem takoj vedel, kaj je nameravala.

Hotela je k jezeru, da bi skočila v vodo.

Ne, ne, tako ni smela umreti, tako ne, — ona se ne sme sama umoriti. Jaz sem odhitel za njo in sem jo končno dohitel.

Toda ko sem jo objel s svojimi rokami in jo hotel poljubiti, se je na vso moč branila.

Nisem je hotel takoj izpustiti, toda ona zakriči skoraj sovražno. Še danes mi zvene njene besede v ušesih.

— Pusti me — pusti me ti si moj brat — hahaha — moj brat! Strašno, strašno — teptala sva prirodo, oskrunila sva rodbinsko zvezo, bratsko kri — brat in sestra!

Poderi se na naju nebo — uniči naju!

Odpri se, zemlja, pogoltni naju, ker midva sva — midva sva dve pošasti, ki ne smeta več živeti na tem svetu, ker sta oskrunila najsvetejše!

— Livija, — sem zajecljal in jo objel, — Livija, nikakor nisva storila zločina, saj vendar nisva vedela, da sva iste krvi, da sva istega rodu, da sva brat in sestra!

— Oh, studi se mi, — vzklikne ona in se zgrozi. — Studi se mi, ko se spomnim svojega greha!

Tebi — tebi odpuščam, ker te še sedaj ljubim, — oh, ker te bom vedno ljubila!

Toda ravno zato ne smem več živeti, — nadaljuje ona strastno na očeh pa se ji je že poznala blaznost, — kajti če bom živela, bom zahtevala tvojo ljubezen — jaz se te ne morem — ne morem se te odreči!

Ona prime mojo glavo s svojimi rokami, me začne poljubljati in me tako vgrizne v obraz, da mi je iz rane tekla kri.

— Sedaj pa zbogom — zbogom, — reče ona. Ne, ne, — ne zadržuj me več!

Na dnu jezera me čaka lep, globok grob, ki me gostoljubno pričakuje!

Jezero je zibelka, v kateri bom sanjala kakor otrok!

Oh, Vilibald, — Vilibald, — zakaj morava ravno midva biti tako neizmerno nesrečna?!

Stotine, tisoči, milijoni ljudi se ljubijo, — vsi se smejo ljubiti, — samo midva — samo midva sva ločena, samo midva ne smeva biti srečna!

— Grehi očeta! — sem ginjeno zamrmral.

Nato sem prijel Livijo za roko in se ji zagledal v oči.

— Poslušaj me Livija! — sem ji dejal razburjeno. — Poslušaj, kar ti nameravam predlagati!

— Da, ti moraš umreti, ti in jaz, za naju ni več prostora na tem svetu! Midva se ne bi mogla nikoli pozabiti, otrok pa ne smeva roditi, ker bi nosila na čelu pečat sramote.

— To bi bilo norčevanje iz prirode, — ne, Livija, raje pojdiva oba v smrt!

Pa umriva skupno, — združena!

— Združena? — vzklikne Livija. — Oh, Vilibald, edini moj Vilibald, če bi se res odločil, da završeš vse, kar te veže na ta svet, če bi hotel z menoj umreti, bi mi bila smrt blaženstvo, sreča — brezmejno in nepopisno blaženstvo!

— Bo, blaženstvo bo! — vzkliknem. — Poslušaj ,Livija, kaj ti hočem povedati!

Priskrbel bom strupa, ki hitro deluje, toda ne povzroča bolečine. Ta nama bo zadal smrt še prej, predno bova lahko začela misliti o tem.

Nato sva odšla v gozd, na ono mesto, kjer sva vedno tako rada posedala, — kjer sva preživela cele dni, — veš, tam, kjer rastejo one divje rože —

Napolnil bom tanko cevčico s strupom. Cevčica bo dovolj dolga, da ju bova lahko oba hkratu vtaknila v usta.

Medtem ko se bova poljubljala, bova pregriznila cevčico in hitro pogoltnila strup. Tako bova hitro in lepo umrla, med poljubi in objemi.

Ne bo dolgo trajalo in rešena bova vseh muk in trpljenja na tem svetu.

Livija prime mojo roko in jo stisne.

Nato se sklone in poljubi moje prste.

— Hvala ti! — reče ona.

Ni se več jokala. Oči je imela suhe.

— Hvala ti, Vilibald, za ta veliki dar!

Ta smrt bo divna, — na zeleni travi, pod cvetjem, v tvojem naročju — oh, to bo sreča, — blaženstvo — — —

Pojdi, ne obotavljaj se, priskrbi čimprej strupa!

Prijela sva se za roke in odšla domov.

Nobenega trenutka nisva izgubila. Nobene minute nisva zgubila s tem, da bi morda urejevala svoje denarne in druge razmere.

Vse naj ostane tako, kakor je, kaj se naju tiče?

Takoj sem odšel v svojo sobo, napolnil cevčico s strupom, jo spravil v žep in poiskal Livijo.

Nato sva skupaj odšla v gozd, na najin prostor, kjer so cvetele divje rože.

Tam sem jo tegnil k sebi na travo in tam sva — oh, carica, ne zaničuj me zato, — tam sva se še enkrat tako srčno, toplo in vroče poljubljala, — zadnjikrat, ker nisva hotela umreti, ne da bi si povedala, kako sva se ljubila in kako sva bila drug drugemu draga.

Ko sem naposled Livijo še enkrat poljubil, sem se ji zagledal v oči in jo vrpašal:

— Ali je torej res tvoja želja, da umreš z menoj?

— Da, to je moja edina želja! — mi je odvrnila.

— Dobro torej. Lezi na travo, jaz pa bom poleg tebe legel k večnemu počitku!

Glej, tu je čevcica. Vzami jo v usta, kakor sem tudi jaz storil.

Ljubljena moja, sedaj pa še en poljub!

Še enega, ljubljena — sestra, zaročenka, žena moja, — ljubljena, oh, kako te brezmejno ljubim!

— Tudi jaz te ljubim, — ljubim te kot svojega moža, — vzklikne Livija, — če tudi teptam s tem z nogami prirodo.

Minuto pozneje sva ležala drug ob drugem na zeleni travi.

Tanka cevčica je spajala najina usta.

— Zbogom! — sem ji zašepetal.

— Zbogom! — odvrne ona toplo, nato pa — —

Nenadoma sem začutil na svojem jeziku strašno bolečino.

Istočasno sem videl, da je Livija omahnila in se vsa zvijala v krčih, — videl sem, da se je njen obraz spačil, — oh, ne morem več opisovati, kako mi je bilo takrat pri duši.

Moje telo se je obupno borilo s smrtjo, — nato pa sem — nato pa sem jaz podlež — prokletnik — izpljunil strup in tanko steglo iz ust in sem padel v nezavest.

Ne vem, kako dolgo sem ležal v nezavesti.

Ko sem se zbudil, je bilo okoli mene že temno.

— Čutil sem, da me je bolelo celo telo, — moja glava je bila strašno težka.

Prva moja misel je bila: Livija.

Tipal sem okrog sebe, — končno se je moja roka dotaknila njene!

Bila je mrzla kakor led.

Bila je mrtva, — mrtva, — jaz pa sem živel! — —

Ravno ko sem hotel končno tudi sebe ubiti, da grem tudi jaz za Livijo v smrt, sem slišal korake.

Prihajale so sluge iz dvorca, ki jih je vznemirilo, ker se tako dolgo nisva vrnila.

Po celem gozdu so naju iskali z bakljami v rokah.

Tako so naju našli.

Z menoj so se morali boriti, predno so me ukrotili in odnesli v dvorec.

Mojo ubogo ženo, mojo sestro pa so odnesli le kot truplo domov.

Nato sem nevarno zbolel.

Dolgo sem ležal v strašni mrzlici v postelji in jaz bi takrat gotovo umrl, če me ne bi stari vaški zdravnik tako skrbno negoval.

Tudi duhovnik je skoraj neprenehoma sedel poleg moje postelje.

Ko so se mi začele zopet polagoma vračat moči, sem mu vse povedal.

Posvetoval sem se z njim in on mi je razložil, da nikakor nimam pravice na samomor.

Posebno pa še nimam pravice, da bi ponovno poskušal samomor, ko mi je Bog enkrat že tako odločno pokazal, da ne želi moje smrti.

(Nadaljevanje)